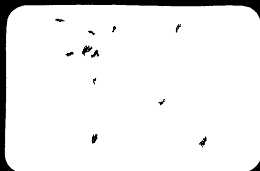
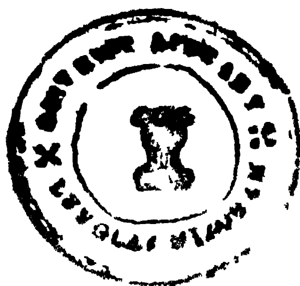
LENG LAL SAIHNUNA HLA BU

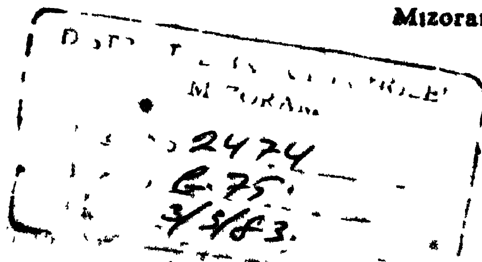

LENG LAL SAIHNUNA HLA BU

SAIHNUNA

(1896 — 1949)

Compiled by
Lalchuanga
Ex—Chief of Lêng
E Lungdâr G.C.
Mizoram.

FIRST PUBLISHED 1982

COPIES, 2,000

PUBLISHED BY
F. RONGUAUVA
REPUBLIC VENGHLUN
AIZAWL.

THUHMAHRUAI

Pu Saihnûna hla hi hun rei tak a bu-a siam tum a lo ni tawh thîn a, nimahsela rokhawlhna chi hrang hrang avângin tumna mann a lo tawp leh thîn a, hei tûnah a bu khâwicnbut ngeia kan lo buatsaih theih tâk avângin a lâwmawm hle He lehkhabu hian Mizo Literature lama hmasawnna min neihtîrtu pakhat a nih ngei beiseina a awm avângin buatsaih a ni a, kan buatsaih ang ngeia Mizoten a tangkai thei ang bera kan hman pawh ka beisei a ni Kan buatsaih laia min tanpuitu zawng zawng hnênah lâwmthu kan sawi a ni

Tûn laiin High School-ah leh College-ah kan Mizo hlate zir a lo ni ta a, nakinah phei chuan University-ahte pawh mahni tawng (vernacular) ngeia M A te kan zir theih hunah chuan kan mi hluite hla phuah tha tak takte hi a la tangkai zual dâwn a, chuvângin lo vawn that leh a bu a lo siam hi kan mamawh zêl dâwn a ni

Tûn laiin hla phuahtu dik tak hriat chian loh hla tha tak tak, a phuahtu nih inchuh ang lek leka riva-te pawh a lo awm ta zêl a, chuvângin a hla phuah mai bâkah a phuahtuin a phuah chhan leh a phuah laia thil awm dânte ama ziak ngei kan rawn chhu chhuak thei a, hei hian tûn laia kan harsatna pakhat engemaw chen-ah a phuhrûk ngei ka beisei

Pu Saihnûna hla phuah 98 zîngah 80 chauh chhut chhuah a ni a, hla 18 te chu kut ziak chhiar hleih

theih lohte an nih avângin telh loh a ni Ama phuah ngei chiang taka hria leh min hrilh thei in awm chuan a lâwmawm hle ang

L B Tluanga
Programme Executive,
All India Radio,
Aizâwl.

SAIHNUNA (FANAI) LENG LAL CHANCHIN TLEM LEH A HLA PHUAH TE

Pu Saihnûna hi a hnam hming chu Fânai a ni a Kum 1896-a piang a ni A pate chhim lam Khawhri khuaah Lal khaw neiin In 400 lai khua an nei a. Vai lianin a tihdarh avângin hmar lamah an phei a A pa Pazika a ni a A pa chuan In 60 lai hruaiin hmâr lam khua Ṭhiakah an awm a Chuta an awm lai chuan Saihnûna hi a piang a A pian hnuin chhim lamah an unau darhho dangte nên hmun khatah awm ho tûrin an phei a Khuangthing khuaah an unaute Zadûna te, Zakâpa teho nên hmun khatah an awm ho ta a In 500 lai khua neiin an awm a Vai an lo lian a, Khuangthing khua chu an rawn sawisa ta a, kum hnih an awm hnuin Lêng ram hi Pu Tarmita'n a pe a, an kai thla ta a Kum 1898 atangin Lêng ramah an awm hlen ta a ni A naupan laiin Sikul mumal mang lovah A, AW ,B a zir a, chhiar leh ziak thiamin, Lower Primary Standard a zir thiam a

Kum 1927 ah a pa Pazika a thih hnuin a pa aiawh tûrin N E Perry, Mizoram Boihsâpin Lêng khuaah Lal tûrin ruat ngheh a lo ni a Mizoram Lalho zîngah chuan Kristian ni hmasa ber pâwl a ni a Kum 1921 July ni 5-ah Kristian a ni tan a 1924 ah Baptisma a chang a, Kohhran dân zawh kim a lo ni nghâl a. Pathian thlarauva piangthar a ni a Kohhran-hovah Thlarau hlimna a lo thlen apiangin a chang vete a ni

ṭhîn a. Ṭhenrual pâwl thiam tak a ni a, zai a ngainâ a, mi lunglêng thei tak leh zai thiam tak a ni. Chhak leh thlang, chhim leh hmâr atangin mi tam takin an rawn pan thîn a, a ina leng lo khawp hial mikhual a neih chângte a awm ṭhîn a, a hla phuah thar apiang an zir thîn a, khual khuaa a zinnaahte pawh a hla thar a zirtîr thîn Amah hi mi rethei, chanhai, khawhar, Nu leh pate a ngaihsak êm êm a, an inahte a lêng a, ṭawngṭaina nên Pathian thute a hrilh thîn Pathian thu hrila vah chhuah hi a châk zâwng tak a ni a, Pu Zosâphluia hnênah Tirhkoh hna zir a dîl hial a, zir tûra ruat a lo nih laiin a pa Pazika chu a thih tâk avângin a aiawha Lal rorêltu tûr a ni si a, Tirhkoh hna zir lam chu tihhleihtheih a ni ta lo va

Mipuite zîngah Pathian rawngbawl theihna kawng a ngaihtuah reng a, hla phuah lamah hian a rilru a lo inhmang ta a Kum 1926 atangin hla phuah hi a lo bei ṭan ta a A hla phuah hmasa lamah chuan Kristian hla Kraws lam hla te, Rawngbawlna lam te, Thlamuanna lamte a phuah hnuin hla phuah thiamin a lo thang ta a Khawhar lusûn nu leh paten an sâwm angin Khawhar lusûn hnêmna hla lamte pawh a phuah ta a. Chu mi hnuah hla lênglâwng lam te, khawtlâng lunglên lamte leh hla bîk neite pawh a lo phuah ta zêl a. Kum 1949 a thih dâwn kum thlengin hla a la phuah reng a A hla phuah zawng zawng chu 98 niin a sawi ṭhîn

Pu Saihnûna hi Mizoram N Vânlaiphai bialah hming lâr ve pâwl a ni ṭhîn a. Circle No. VIII Red Cross

President hmasa ber a ni a Khaw tinah welfare Committee te dinin a zin vêl thin a Kum 1947-ah Advisory Council Member ah N Vânlaiphai bial Laiho aiawhtu atân thlan a ni a 1947 April atangin Ashma natna vein a lo awm ta a, kum 22 Lêng khuaah ro a rêl hnuin kum 1949 June ni 17 niin kum 54 mi niin a lo boral ta a ni

Pu Saihnûna hian a hla phuahte hi a phuah lai huna thil awmziate leh a nilru kal hmangte a tam zawk chu Amahin a lo ziak vek a, chu mi anga ziak chhâwn a ni a Amaherawhchu hla tam zawk ama kutchhnak ziak reh tawh chhiar hleihtheih'oh a awm nual tawh a A hla phuah hi a himin kan ziak chhuak thei nih lo a ni Hmun dang atangin hmuh chhuah tl eih ka la reih chuan kan la telh leh zêl ang Tûnah hian hla 80 ka hmu chhuah nih a ni.

Dated Lungdâr (E)
The 30th January 1982

Lalchuanga, Ex-Chief of Lêng
Lungdâr (E) Grouping Centre,
Mizoram

SAIHNUNA, HLA PHUAHTU, AMA CHANCHIN, AMA ZIAK NGEI LAK CHHAWN A NI

Khawvêl nun nuam chênna ata Kristiana ka inpêkna atanga kum thumnaah Kohhran dân zawhkima ka awm hnu kum hnihnaah Pathian rawngbâwlin, a thu hrila khua fang vêla kal chhuah hi ka nilruah a lo chhuak lian ber a Kan pa thih avângin Tirhkoh hna ka zir thei ta lo va, mahni awmna khuaah zîng zâna Pathian thusawia au fo chu mawi lo ka ti bawk si a Engtinnge Pathian thu ka hril theihna ni ber ang tiin ka inngaihtuah reng fo thin a Kohhran Upate tanpuiin khaw chhûngah theih tâwpin ţangkai dâwn ila, a tirah chuan 'kan Lal nge nge' min ti ang a, min fak fiam hle mai thei a, a tâwpah chuan, 'kan Kohhran hi Lal thu hlir a ni,' tiin min rêl ang a, Kohhran tibuaitu ka lo ni mai ang tih te ka hlau va, Engemaw titâla Pathian tâna tangkai ve chu ka duh si a, hetiang hian ka ngaihtuah ta a ni

1) Pakhatnaah chuan Hla hi Sermon tha kim tawi a ni
2) Pahnihnaah chuan Hla hi lehkha thiam lo tân lehkha a ni
3) Pathumnaah chuan Hla hi Kros thlîrna entlang a ni
4) Palinaah chuan Hla hi Vân ram leilâwn a ni, tiin

Chhim kil leh Hmâr kilah Kohhranho Inkhawmpuina chhak leh thlangah Kohhranho Biak In tihah leh khawhar lusûn hmunah lehkha chhiar thiam lote hnênah

leh Kros kawng bote leh Kros la hmu fiah lote tân pawh entlangah leh chung lam vân ram chanchin la ngaihtuah lo leh la hmu ve ngai lote tân leh rilru mitthla pawha vân khawpui ngainatna châng hre lote, chaute tân pawh leilâwn atân tiin Hla hi ka rilru lian ber a lo ni ta a Chu chu Pathianin min hman a tumna ber a nih ringin zak lovin ka rilrua thil lo lang chu ka ziak a Hlain ka sa chhuak ngam ta a ni

Ka rilrua ka thil tum dân chu hetiang hi a lo ni a. Khaw chhûngah Kohhran hruaitu leh upate hmingchhiatna a awm lohna tûra ṭanpui zêl tumna leh Pathian fakna hla siam hi a ni ta a ni

Sd/— Saihnûna (Late)
Lêng lal

ZAWN AWLNA.

A

AW

B

CH

E

H

L

P

R

S

T

Ṭ

Z

V

1

1 Ro an rêl a, a kim zo ta,
Mipuiin an bawm a,
Ka Laipa hmêl a chuai,
Thiam chang lo hmêl a ni.

Ka chhui thiam lo min hmangaihna,
Ka sawi sêng lo, I mi tlanzia,
Aw, Ka tân a tuara Lalpan Sa'em daiah,
Anchhe dawng, Kros lêra min tlanzia chu

2 Hling lukhum leh kawr sen an pe,
Tihelna lal puan nên,
An chhawm e Kalvari lam,
An panpui ta e

3 An thlenpui ta i thlir ang u,
Ka Lalpa a nih saw,
A va riang ngei ve aw,
Min tlanna hmêl a ni

4 Ka hmuh reng che a rem lawm ni ?
Lalpa i hmêl duhawm,
Khawvêl sual leh buaina,
Kiang se, ka thinlungah

2

1 Thlêmna chhûm leh lungngaih mittui,
Ṭahna a bâng an ti,
I siam salem ram Halelujah,
Buaina chhûm piah ramah,
Sarawn pâr nau angin an awi.

Aw, Chu hmunah chuan lâwma zaiin,
Lal lênna Zion, i tlâng thianghlimah
Kan la lêng ang chu hmunah chuan,
A bâng tawh anga lungngaihna te

2 Ka ngai êm e chu hmun ropui,
Tlansate râlmuanna,
Lâwma zaia aw, an lênna chu,
Tlanna thisen zârah,
I ram râlmuanna kan chang ve ang

3 Râl a bâng ta lungngaihnate,
Buaina tinrêngte nên,
Ka fak a che i tlanna hlu chu,
Eden thar nuam I vân—
Khawpui tual laiah kan lêng tawh ang.

4. Aw, khawiahnge nunna tui kha,
I tân a luang an tih ?
Kalvariah chuan a luang an ti,
Hmuh ka nuam e, Lalpa,
Haleluiah, Haleluiah, tiin.

3

1 Aw thisen ropui zârah,
Ṭapin i hming kan ko,
Lâwmna pâr mawi min thliah,
Lenrual lungduhte nên

Ka ngai e Lalpa Halelui ka ngai,
Ṭhen lova Lêng zawng kimna Zion,
Imanuela khawpui chu

2 Kan lênna hmun tin ram tin,
Tlâng tina mi Lalpan,
Hmangaihte inthen hnu,
Min la hruai khâwm leh ang

3 Tûnah lungngaiin kan tap,
Khua a lo vâr hun chuan,
Lalpa ram mawiah khian,
Ṭhian kan intlen tawh lawng

1 Pathian râlthuam hmangtute chu,
Chatuan tlâng chhîpah an chawl,
Buaina piah râlmuang hmun an th'eng,
Lungngaih rêng an'tuar tawh lo.

Lei leh Vân Lal hnam tin tâna thi chu,
Thuin an fak sêng lo,
Chawimawina dâr an vua,
Tlantu zaiin an awi,

2 A bâng lovang chatuan thlengin,
Fakna a zau zual zêl ang,
Thisen puan vâr sinin an lêng
Nuhna Lallukhum an nei

3 Kei pawh khawvêl ka awm chhûngin,
Kalvari tlangah lêngin,
Felna thuam famkim chu lain,
Râl hian ka do thei ngei ang

4. Ka hneh anga ka chawimawi ang,
Zion Lal hmangaih ropui,
Mi sual ka tâna tuar hnu kha,
Khawvêlah hian ka awi ang.

1 Khawpui tuallaia lên hnu kha,
Lei lungngaih tuarin a rûm e,
"Ka Pa, min kalsan suh," a ti,
Ṭanpui a ngai a ni, A hmêl ka thlirin.

Lal hmêl ka hmuh chuan fakin ka zai ang,
Khawvêl hrehawm hi ka tân lâwmna tûr a ni ang,
Vân ka zalênna ram tûr chu,
Ni tin ka thlir ang

2 Israel hnam tin lungmawl chu,
Salem kulh chhûng râl lian an chang,
Lal thisen hnam tin tân a luang,
Kei mi sual silfaina lui thianghlim a ni

3 Chhandamtu tlanna thisen luang,
Kalvari ânchhe dawng thin chu,
Vuan a, hling phiar a khum lai chu,
Hmuh ka chak êm e aw Van khawpui thar nên

6

1 He Lei hi chatuan ram a thing lo,
Lungngaia ṭahna a ni maw Lalpa,
Lâwmnaten mual an liam ta e,
Hlimna pâr a chuai

Aw ka han thlîr vân chung sâng khi,
Angel lênna ram ropuiah chuan,
Chhandamten chawlhna râlmuangah,
'Khawvêl ral tawh mai se,' an ti.

2 Aw ka ngai pâr tin vulna ram nuam,
Chûl lo tûr Lal nunnêma siamah chuan,
Min hruai ve la aw min kai rawh,
Ṭah lai min hnêm rawh

3 Berâm No ram Zion ka thlen chuan,
Lungduh ka thenna rêng ka ngai lo vang,
Hmangaih khawpui hnam tin chhûng tin,
Lâwmna kimah chuan

7

1 Thlalêra lungngaite zawng khân,
An Lal Jehova hruaitu an ngai thîn,
Vân chakna hmanga râl an pan chuan,
Thlarau tanpui leh malsâwmna,
Nên hla mawi ropui an sa

Aw, kei pawh ka awmna ram thlalêr a ni,
Rawn fang leh la, hnam tin thinlung
Tlante uau anga nuar hnu hi, (chhûng hi,
I ram pâr rim tui min thliah rawh

2 Rawn chhun êng rawh Vârparh Arsi,
Chhandamna ni kâwlah hian lo êng la,
Hmânah Kananah i hruai ang khân,
I ram nunna tuikhur mawiah
Chuan retheite min bual rawh

3 Nangmah lo chuan khawvêlah hian,
Dorâl lian hnuaiah hian chauvin kan rûm,
Râlthuam min pe la ka do ve ang,
Kalvari ngûnhnâm hmangtute
Chuan Setana râl an hneh

1 A riangin ţah lai ka bâng lo,
Tûn thlengin awmkhua a har thin,
Ngai lo thei ka ni lo chul hnu pâr an vulna,
Luiral ram nuam thlafam khua nuam

Aw, min hrilh r'u Angelte u,
Hmangaihna ênga Lêng chuan,
Keimi min ngai ve ang maw.

2 Ka hawi vêl chung si-ar hnuaiah,
Lâwmna pârten mual an liam ta,
An lênna ram ngaiin tap lo rual ka ni lo
Kei khawhar lei rûn nghâktu hi

3 Hmuh ka châk Vân sarawn pâr leh,
Tlante zawng tuallai an lênna,
Pialral ram mawi lam khi ka thlîr bâng thei
Hringnun ngai lova an lênna (lovang,

9

1 Han thlir teh u romei zâm kârah hian,
An lênna Zion tlângah khian,
Tual an lêng e lungrual takin,
An ngai lo ve, chul hnu he lei ram hi

Nghilh ni a awm dâwn lo kan ṭap,
Lalpa, i ram ngaiin,
An lêng dial dial lungrual kimin,
An awi Lalnunnêma

2 Min ngai lovin an lêng ram thianghlimah,
Kîr an rêl lo an kal zêl e,
Lei hi hnuchhawn ram a lo ni,
Pâr lai tlai ni an liam lung a lêng e.

3 A hun lo thleng tûr chu ka nghâkhlel e,
Lâwmna pialrâl min hruai kai ang,
Aw then lovin lungduhte nên,
Chatuan pâr tlânin Lal ber kan awi ang

1. Lâwmna khawpui Jerusalem chu,
Pangpâr tinrêng an vulna chu,
A mawina zawng zawngte nên chuan,
Sual vângin a boral ta.

Khaw ropuina chu a chuai zo ta,
Lal, Zâwlneiten an ṭah ta a,
Thlamuanna tinrêngte nên chuan,
Boralna leh ṭahna a lo ni.

2 Hmêlmate kutah chuan a tlâwm ta,
Zion ṭingṭang rimawite leh,
An lâwmna rimawi zâm vêl chu,
Thlirin ṭah lai an bâng thei lo.

3. Lal felna leh a hmangaihna chu,
Hmuin lâwm rêng an inring lo,
Mahse hmangaihna Lalpa chuan,
Lâwmna khawpui a siam leh thîn

4. Hmu se khawpui thar Jerusalem,
Engtinnge ni ang Zâwlneiten,
An nun thara lêngte zawng hi,
Nun hlui ngaiin an kir tawh lawng.

1 Kum thar hun ţhal thla lo thleng hian,
Lai lungngaih ni a her chhuak thîn,
Mahse lâwmna pialrâl kalkawng,
Lai thihna Kalvari a ni

Aw, hnam tin lo kal rawh ru,
Chi tin te u, puan lû rawn khumin,
A sûn theiin sûnin, tuarpui rawh se,
Lâwm thei chu lâwm rawh se

2 Hmânah Zâwlneiten an sawi kha,
Tûn thleng hian Bethlehem ram leh
Jerusalem buaina ni chu,
Khawhar ni hian ka hre reng ang

3 Chhandamtu thihna lo puang hi,
Nunna leh lâwmna chu a ni,
Ka tap ang a lênna ngaiin,
Ka lâm ang Lai zûn-lêng awiin.

1. Ka taksa lungngai mah sela,
Vân ramah thlain ka lêng ṭhin;
Tûnah chauvin rûm mah i la,
Nakinah thlain ka thlâwk ang.

Dam lai ni a râl hma chuan Lalpa,
Nangnna hlim rêng rêng ka nei lo,
Chatuan Zion khua lo vâr tawh la,
Buaina zawng zawng lâwmna chang rawh se

2 Suala ṭhin thim zîngah hian,
Chatuan êng lam chu ka zawng a,
Kei rethei chau leh saruak hi,
Hlimnain min tifamkim rawh

3 Khawpui mawi rangkachak ram nuam,
Thleng ila pialral khawpui chu;
Nun hlui ram ka han thlîr ang a,
Ka ṭahna rêng ka ngai lo vang

13

1 Ka Lal Isu, hmê ma kârah Eden sual hliama,
Thla i fam ni khân Vân khawpui Elsadaia chu,
Engtin awm maw ?
I dung thûlin ka hrai riangte ka chân e,
Ka tah lai puan ang ka bang thei lo ve

Au zêlin ka thlîr dâwn a ni, Vân khua,
Hmuh ka nuam e, chul hnu an vul tûr chu,
Lili par mawi ka ngaih ni a bâng lo vang e.

2 Ka zawng ruai ruai ka tawng si lo tapin ka zai a,
Piallei an chang ta saisên teta thâl tui ang
Ka nghah lai ve kha,
An phal lo ve Vân lai rûn an lawitîr e,
Ka hring nun rêng hian a ngai thiam lo ve

3 Aw, ka nun chhûng, her liam ve la, ka lung kham ram chu,
Thleng ila ew Vân Salem Zion lungrualna tlâng
Ṭhen lohnaah,
Ar ang vaihna he lei ka buaina ram hi,
Ka zua Lal hrênah ka hrilh ngei ang

1. Luugduh kımna ka ram ngaih chu,
Ka nghâk sual râl han kârah hıan,
Ka tahna zân thım, ral tawh rawh,
Raırah ka rıang lua e.

Aw ka ngaı then lohna ram tûr,
Ngaıh a nâ Lalpa mın hruaı tawh rawh
I siam ram thar êng Zıon chu,
Kan va ngaı êm ve

2 Engtikah nge ka nghah Lalpa,
Khawvêl lungngaıh tuarte zawng hı
Chutuan tlâng chhîp nunna pıalrâl,
Muangah kan la lên ang

3 Vân khaw ri ram thar zûn ngaıın,
Fam ka hlau Lalpa khawvêlah,
Ka nghâkhlel e, hnam tın lâwma,
Mın hruaı khâwm hun tûr chu

1. I ram tiam chu kan thleng thei ang em ?
Râl an tam e, i ram kan pan lai hian,
Lei do lamthuamah kan thu ve ngai e,
Mabse kan hlau lo vang

Zion tlâng chhan sipai huai leh,
Kalvari ngûnhnâm hmangte chuan,
Inthuam famkim lain, rinna thla zâr ila,
Tho r'u kâwl a êng ta, kan zalênna tûr

2 Hlau lovin kal zêl r'u, kan hneh ngei ang,
Lal thlarau malsâwmna ka chan chuanin,
Kan hneh ngei ang, mei leh thisen hmang chuan,
Hlun chhûng Lal fa kan ni

3 Chu mi hunah hnehtu Lal hmaah chuan,
Lungngaih chhûm leh hmêlma râl a awm lo,
Tlanna ropui fakin kan au rual ang,
Lal ro hlu kan chang ang

16

1 Ţap lo thei ka ni lo, aw, ka laınatte kha,
Hnutiang lam sûl ang an hawi tawh lo ve,
Pialrâl rihsâng an kai zo ta a maw
Kir an rêl tawh lo ve

Ka ţap khawvêl ram zauah hian,
Hmun, Io, ram lo fan châng lunglên ni hian,
Khuarei hnutiang ngaiin kan rûm a tho leh thin,
Ngaih chang ni zawng khân.

2 Awm a har min hnêmtute an kîr tawh lo vang,
Ka ţahna khua a sei lua e, Lalpa,
Tual an lênna hmuh ka nuam an hmêl nên,
Angel dung thûl an ni

3 Zion hlimthla an bêl hmangaih lung duhte chuan,
Râl muanna tlâng chungah Lêngin an awi,
Ka ngh'âkhlel e, chu ram mawiah chuan aw,
Kan la lêng za ang a

1 Nangmah ka ngai ber khawvêlah hian,
I tel lo chuan chhûn ni a rei dâwn si,
Zântiang khua a lo tlai leh ang a,
Aw, ka ngai dâwn êm a che

Ka lâwmna mual liam tûr ka phal lo,
Kumkhuain min awmpui rawh,
Keipawh i hnêna awm ka duh,
Aw, min kalsan suh

2 Ka hnênah awm la ka Lal lunghnêm,
Nang i awm chuan Lei awmkhawharah hian,
Lâwmna pialrâl ka ngai lo ang a,
Aw, ka lâwm dâwn êm a ni

3 Nau ang min awmpui loh chuan kei zawng,
Rairahin he khawvêl thim zîngah hian,
Ka bona ram ka fang leh ang a,
Aw, ka dâwn sei ngam lo ve

1 Tlâng a dang lung a lêng êm mai,
Ṭhen nân Lal remruat sa a ni,
Kan chan tâwkah lungawi takin,
Lalpa'n awm se, tiin min tiam

Dam ṭakin aw, unaute u,
A thenten thlânmual kan zawng ang,
Kan inhmuh leh hun niah chuan,
Aw lungdubte kan kim tawh lâwng

2 Lungrual takin lêng mah ila,
Kan inthen nân hun a kal zêl,
In sûlhnu leh in thiltih chu,
Khawhar takin keinin kan nghâk

3. Rinna hmun khatin lêng ila,
Lal buatsaih ram thar i thlîr ang,
Zion pâr hlimthla keng chungin,
Khawpui hlun kan ram a ni e

4 Hun chuan min dang lo ni sela,
Lal hlun chhûng chênna râl muangah,
Kan ngaih tlâng tina lêngte nên,
Min tlantu zaiin kan awi tûr

19

1 Awm khawharin lung a lêng e,
Thlîr zêl ila nunhlui mual liam,
Lênrual ka then ngaiin ka tap,
Ka ngai Zion then loh ram khi

Tah chuan lâwmin kan lêng tawh ang,
Chatuan Lal hliam hnu chu fakin,
Lung loh tui thiang kan dâwn ang a,
Hnutiang ram khawvêl kan ngai lo ang a

2 Lâwma kan lên hun tûr ngaiin,
Ṭapin kan rûm khawvêlah hian,
I chatuan ram ka thlen hma chuan,
Thlarau thianghlim min awmpui rawh

3 Hmuh ka nuam e Zion khawpui,
Ka ngai Lal buatsaih ram thar chu,
Lungduhte nên lêng za ila,
Nunna pâr rimtui kan tlân ang

20

1 Lal lênna dung, vâng, ka rawn fang Gesmani,
Sual hliam thisen far chu ka hmu,
Ruang hmun khur lungngaiin ka thleng a,
In phal em ni ? Vân te khianin,
Puan vâr sinin nunna thlân thim an en
Lal ruang an la

2 Lo haw r'u ka lenrual duhte kalvariah,
Tlante mihrâng a fam ni hian,
Zion Lal nau chûn nêna riang chu,
Tuarpui tûrin i kal ve ang,
Ram hmêl nguiin chung tûrni sa mah hian
Tuar an phal lo

3 Dâwn thar chhuang rauthla lêng nghâk hmun khawhar hnuaiah,
Thlafam riang min hnêmtu a ni,
Ning lôvin phûmna lam ka thlîr a,
Chatuan lâwmna ka tân min pe,
Ka nghâk ang thlêmna râl lian hnuaiah hian
Ka lung min lên

21

1 I thlîr teh ang aw, retheite lâwma an lênna chu,
Tab chuan lungduh an kim Chhandamtu nên,
Nunna thing zâr hnuaiah min au

Chu ram mawiah chuan hring nun ngai lovin,
Sual râl lian pawh chauvin an rûm,
Van sarawn pâr lili hnuaiah,
Tlante kim hun tûr chu an nghâk

2 'Ka ngai khawvêlah chatuan ram lungrualte an
Hawilo pâr mawi an thliahna ram nuamah, [kimna,
Chhîngmit luai thli rêng a far lo

[then hnu kha,
3 Chu ram ka thlen chuan tap leh lungngaia ka
Ka hmuh chuan Kalvari chanchin zawng zawng,
Hrilh ka nuam hmangaihna thu hi

1 Ka talent tho la, Lal chawimawi rawh,
I tân thihna râl lian pawh a tuar,
Ram ropui a siam chu zawngin,
A aw, ngai la zai rawh Vân ram i thleng ang

He khawvêl thihna ram zauvah
Faina lui fîm a luang ta e,
Chu nunna tui chawi tûrin hnam tin a sâwm
A duh apiang inbual rawh se

2 Thlarau nunna khawpui chu zawng rawh,
Chatuan lâwmna pâr tlanin kal la,
I lênna râl tam mah sela,
Ama'n a hruai ang che Vân ram i thleng ang

3 Huai takin kal zêl la thim hnuaiah,
I hmaah hruaitu ropui a kal,
A hniakah chuangin zui zêl rawh,
A thihna hrehawm leh nunna ram thleng rawh

23

1 A lo thleng dâwn ta retheite
Tàn lâwmna kâwl ênna ni chu,
Hmêlma ram râl lâkna ni chu,
Lal hun tiam ni, dâr a kim ta

Aw, ka nghâkhlel êm e ni ropui,
Rangkachak tuallai ka thlen chuan,
Bethlehem Lal nau ka awi ang

2 Hnam tin, chi tin te u, tho r'u,
Chatuan Lal chawimawi a hun ta,
Hnam thlan te'n Lal kalna an hawng,
Ringtu zawng Lal hmuakin kal rawh

3 A lo kal niah Lal chhûng chuan,
Lungngaihnate kan phur tawh lawng,
Khawpui ni êng ngai lo vah chuan,
Fakna hla nên kei ka lâm ang

24

1 Setana kumkhaw ruai ropui tûr chu,
Chatuan thim khêk sualin a bawm,
Ka Lal min sâwmna chatuan ram chu,
Lili pâr Lal nunnêm a'n a bawm

Lo haw r'u, i fak ang u, sâwmna dâr a r
Beng nei chuan hria sela aw chhuahin au s
Lal Davida khâwnvâr chhiin,
He lei thim zîngah i zai zâwk ang.

2 Kan ram chawltui luangmawl dâwn chhâng niah
Nunna thu leh hla rêng a awm lo,
Pa, Pathian kâa thu tin chhuak chu,
Khuai ai pawhin a thlum reng ang

3 Tihelna thungrulh nî lo thleng tûr chu,
Hlauvin ngaihdam thu dîl ve mai rawh,
Phên tûr ṭha, huaisen dang an awm lo,
Lal hlîng phiar khim mawia lo chu

25

1 Lal sipai huaiten ngam tûrin,
I bei ang hmêlma an zâm e,
Kalvari ropuina hmangin,
Thlarau malsâwmna nên

Zion ka thlen hun chuan,
Râlthuam a bâng ang a,
Vân kawtchlêr mawiah chuan,
Lâwmna kim ka hmu ang

2 Isua lam panin i bei zêl ang,
Thuam famkim lain ding r'u,
Kan hneh ang Lal thisen zârah
Sual thimna Lalpa chu

3 Krista hmangaihtu hrâng zual chuan,
Lallukhum mawina kan chang ang,
Hnehna hla ropui sa zêlin,
Chawimâwina kan ka hmu ang

1. Jehova thupuan hnam tinin ngai ula,
Mi thianghlim chhiar sên lohte chu,
Setanan bâwihah a man zo ta a,
Sipaite inthuam kim ulangin,
Lal tâna kâp tûrin kal rawh, min ti

I thawk ang khawvêl hi kan Pathian tân,
I bei zêl ang tlân tum lovin,
Sipaite u, hma lam pan rawh u,
Kan hneh ang Setana chu,
Kan hneh ngei ngei anga,
Lal hmingin puan ropui kan zâr ang

2 Setana râl chang tûra ngam tum zawng chu,
Kalvari sikula lûtin,
Kan hmaah mi huai an kal zo ta e,
Inbuatsaihin hma lam pan zêl r'u,
Thihna nung, Martar pawh chang ve rawh

3 Hmêlma râl hnehna thuam ropui ber chu,
Kros pu-a thianghlim chu a ni,
Thianghlim lo chu ngamtu an awm lo ve,
Sual hnehtu hrâng hming chang lote chu,
Sipai huai ngamtu an tling thei lo vang

4 Kan Jornel, huaisen rinawmate chuanin,
Thlarau ngûnhnamin sual an hneh
Kei pawh mei leh thisen puan zar hnuaiah,
Diabola do ka tum ve ang,
Thlarau sal tâng ka hruai chhuak ngei ang a

1, Ka ngai thiam lo ve awmhar lunglên ni hian,
Ka lâwmna leh hlimna pâr zawng zawngte chuanin,
Mual an liam hmuh ni awm tawh lovin (v—2)

2 Ka nghâkhlel mang e aw, ka ngai tawh mang e,
Hringnun ngai lo thlafam pâr ang an vulna chu,
Hmuh ni awm ve maw tlante tual lênna hi (v—2)

3 Aw, Lei ka tahna thlalêr piah lam chu e,
Engtikahnge lawmna pialral ram mawiah chuan,
Ka Lal Isuan min la hruai khâwm ang le (v—2)

4 Lungduh ka then chuan hnutiang min chhawn mah se,
Pa Ni tiam hun dâr kim nia tlante zawng nên,
Chhandamtu hovin kan kim tawh ang a (v—2)

1 Pathian ta a ni, he In hi,
Ngûr siam khua rênga awmi ngai lo kha,
Davida'n A Salem khawpuiah,
Temple hlimthla a thlîr thîn kha,
A lo thar leh ta

Min lâwmpui ang che aw, Lal Isu,
Thlalêr thing leh mau, rua zawng hi,
Sarawn pâr vulna Vân rimtui chantîr rawh

2. Hmânah puan In zâr hnuaiah khân,
Zâwlnei hruaia i lêng than angin,
Tûnah kan ram rethei rûnah hian,
Lo lêng ve la Sipai hruaitu—
Ah lo kal leh rawh

3 Kan lâwmna her Imanuel,
Thisen zâra temple kan chan hian,
A chhûngah Vân mi Angel lêng se,
Zai tin chhiarin chhandamna huang—
Ah min hruai ve rawh.

1 Ni leh Thla leh Arsi an dang chuang lo ve,
Lalpa i chawilai nau zawng hi,
Kan lênna tlâng a dang mual tinah

Kan tlâng ram thing rihnîm lêrah,
Lal e a kiu,
Ţhâl favang tlai ni a tla êng riai hian,
Ka nghah pialrâl ram mawi mi ngaihtîr

2. A mawi mang e, kan chhuahtlâng zalêng ngirna,
Lungrual hmangaih hrui kan vawn hian,
Ţhen lohna ramhlun kan ngai mang e

3 Khua a lo thâl thing tin a pâr vul leh ang,
Ţuahpui, Vau, Romei zâm tûr chuan,
Ka nghilh hnu puan ang an thar leh ang

1 Aw Lalpa kan Pathian, kan duh ber che,
Kan tawngtainate min chhâng langin,
Chutin hnam tin kan inkhâwmin,
Kan hnênah lo lêng ang che
Hmânah Pentikos nî ang khân,
I thlarau rawntîr leh la,
Thlalêrah sângnga i hrai angin,
Leh Israelte i hruai ang khân
Thlarau min hruai ve la,
I hming fak kan duh e.
Hêng kan unaute nên hian
Kan inthen hunin,
Nangin min awmpui la,
Reilo têah kan inthen ngei ang a,
Chhim leh Hmâr, chhak leh thlangah,
Lam sûlah Lalpa nangin hruai zêl ang che

1 Tinkim ka dâwn khua a har êm mai,
Ngaih lai a nâ ṭapin khua kan chuan,
Ṭahlai kan bâng lo ve lunglên,
Ṭahlai min rûn a na lua e ka ti

Khawvêl lungngaih buaina tuar lo va,
Ram hring nghial hmun aw i thleng tûr chu,
Ka ngai êm , tahchuan Lalpa,
Rethei fate min la hruai khâwm ang che

2 Dâwn har chhâm argin an zâl reng e,
Piallei an khar chhûng hnuaiah khân aw,
Khua rei mah se nghilh lai ni rêng
Awm thei hianin ka ring dâwn lo a ni

3 Hlim lai ni kâwlah an liam ta maw ?
Nau ang nuihna rial tui ang dai e,
Lâwm lai pâr mawi an thliak hnu kha,
Hawi lovin ram nuam an thleng ta an ti

4 Kim lai ni rêng hi a awm thei lo,
Ni tin an kal chatuan ram nuamah,
Ka va ngai êm tlante lênna,
Nghilh lai ni rêng awm thei hian ka ring lo

32

1 Khawvêl chhuahsan ila, hnutiang hawi lawh lovin
Lâwma kal hmasate'n,
Pialrâl ram nuamah min nghâk e,
Kumkhaw nunnaah chuan

Ţah leh ram lungngaihna,
Khawvêl ka chênna hi,
Lungrualna Zion tlâng chungah,
Kan lên hun ka nghâkhlel

2 En teh Lalpa, kan lênna ram lungngaihna hi,
Thlalêr hrehawm a ni,
Thihna hian thian min ţhen fo thîn,
I ram thlen hma hi zawng

3 Lal Imanuela khawpui Zionah chuan,
Ţhenna rêng a awm lo,
Chutah lungngai fate zawng chu,
Intawh khâwm ka nghâkhlel.

33

1 Ka hre thiam lo aw, khawiahnge an awm
Lungduh lênrualte chu,
Hmangaih thisen zârah
Fak zai ka rempui

Ka hre thiam ta e, an kalna chu,
Hmangaih Lal kawng bo leh
Chatuan ram pan an ni

2 Han thlîr teh u, an lênna ram nuam chu,
Fakna tingtang zîngah,
Buaina rial an pêl e,
An muanna a kim ta

3 Aw ka ngai e, Imanuel ram khi,
Van Angel vârte leh
Berâmno thianghlim nên,
Halelui an remna

34

1 Lal hnam thlan Salem khawpui,
Davidan Temple a buatsaih a,
Jehova, Lal chuan a phal lo va,
Tûnah Krista thisen vângin,
Khawngaihna zârah Temple kan sa

Aw, Lo lêng rawh a chhûngah hian Lalpa,
Kan Lunglên biak in thianghlim tithar la,
Thawktute hi mal mi sâwm la,
Solomona Temple ngai lo va,
Thlalêr zaia awiin Haleluiah

2 Pi pu hmuh loh Salem rûnpui,
Kan tlângram hmun khawhar takah hian,
A thleng ta chhandamna rûnpui chu,
Temple mawi Thlarau nunna chu,
Min chantîr lâwmin i zai ang u

3 I Temple kan lâwm niah hian,
I ram mawi ngaih a nâ e, Lalpa,
Theih chang sela hnam ze tinrêng ten,
I rûnpui vân ram tual nuamah,
Khawvêl ngai lova lên ka nuam e

1 Lungngaih chhûmpui a lo zîng e
Awm a har tlai ni lên a har êm e,
Houtiang mual liam auvin,
Fam zûn ngaih nâ ka ti e

Vân ram thlengte zawng chuan,
Imanuela huangah hlimin,
A Lal ropui e, tiin an zai,
Halelui-ah

2 Lei hrehawm tuara ka rûm hian
Min hnêm langin zion ka Lal Isu,
Ka tah lai hi ka bâng ang a,
Muanna ka nei ang

3 Chatuan hnam tin rûn ka thlen chuan,
Ṭhenna rêng rêng a awm lo pialrâlah,
Lâwmna pâr mawi kan thliak ang a,
Lenrual duhte nên

1. Ka nau te, nui siai siai la, tum bai lek, tum bai
lek rawh,
Lai chawng dit dit, phek phelên zangphar dûr dûr,
Ding le le artui hlawh rawh,
Ţhangin lian zêl la chûn leh zua min hnêm rawh

2 Dai-a su lêp lêp tâng e, kan dawhtling sâng
(pârah hian,
Tuitêah nge i tlâk dâwn tuipuiah hian,
Chûn leh zua ro thil thlang rawh,
Tuitêah chuan suanglung a tam, tuipuiah

3 Ţap lovin bei hle hle la, ka chawilai naunawn-
(te hi
Ka awi ang che zai thlehte puan nêmin,
Kan rûn kal vang dawhsawiah,
Laitual lêng la lênrual zawng zawng chhîng tûrin

7

Haleluiah, Haleluiah, Haleluiah Amen,
Lei hrehawm hliam ata,
Setana bâwih tâng chhuak te,
Zion khawpui ram mawi pan a,
Kal tate chuan lung min lên e,
Khawpui mawi ropuina vân mipui tamzia

Chhandamte hmêl êng ropuinate,
Ka ziak chung pawhin ka sawi thei lo ve,
Ngaia ṭahlai bâng lovin

Jerusalem thar mawi tak Vân khawpui chu thieng
Rairah kan riang lua e, (tawh rawh,
Buaina chhûmpui zîng hnuaiah,
Ka tap Lalpa khawvêlah hian,
Ka ngai ramhlun lungrual lênna

Babulon ram buaina kiang rawh, kum sang ni
Lo lêng tawh mai sela, (ropui chu,
Krista, Thli angin hrâng rawh,
Martar thisen phuba lâk hun,
Ka nghâkhlel râlmuanga lênna

1 Chatuan Chhûra thawnthu dai lo,
Râl chan dân a thiam e,
Laipui tel lo, bomb tel lova mawngping khua a (rûnin,
Thlen in chhiar thlangah dailêng e,
Vâng khawlai mi an pung,
Ek phung an zâwt, a chhâng thiam ngei e,
'Sên lai thir verh' tiin

2. An nghîng suau va Chhûra hmaah.
Hrinhniang bânah kaiin,
An â ngei e mawngping vângkhua,
Chawilai an hrinhniang râl,
An hai der e, nâm chem chawi lo,
Mi hrâng chan thiam Chhûra'n
A khung khâwma bâwmpui chhûngah,
Thlafam chang zo ta e.

3. An man ve ta lipui chungah,
Bâwmrângin an khai a,
Chem ki bûlin pâwihte sumphurh
It-in a vau dai a,
Pâwih a khai tâk sum phurh chuanin
Mawngping a bum leh ta,
Bâwm a âwng a, sum ṭha kim thei lo,
Bêlpa taivawn rêl e

4 An tlân zo ta lipui kamah,
Dân hria Chhûra nghâkin,
Pâwih a nam thlâk a bêl ri chu,
Sum ṭha hmu, Sum tha hmu,
A haw thuai a chhawk thu rêlin,
Nunau an tlân zo ta,
Chunglêng huiva ankâ nêm diai
Nghâkin an tlai thlâwn e

5 Khuang ruah sûr nên thlaphârg khûrin,
In lam an pan ta a,
Rêl thiam Chhura mei thu neitu,
Vângkhaw lai awmtualah,
A vîn vuau va mei sem phal lo,
Ng at nei Chhûra tau ve,
Hmeithai mangang khawsik hlawh phaltu,
Mei si pe hmui vûng e

1 Hmânah Thlanrawkpa lalın khuang a chawı a,
Thılaung leh nung lo pawh ınkhâwmın ıo an rêl a,
An chairman mı pawımawh pakhatna chu Laıking
An tuıpuı ber mıhrıng nunna leh [a nı
vânt'âng mıpui lam thu

2 Hnam tın an kım chawltuı zû khawn thu an rêlın,
Tel lo Chungı a lo thleng hnam tın lêng kım hma
[a'n
'Ka u, min tı ṭawk ṭawk rawh u' tın an kâ nêm e,
Zu an khawn e, dìwn tung tep theı lo tâwk
lêng malı nuar e,

3. Kîng khuang bêng vâla'n Ṭawkı laıbu hêl e,
'I tıduh laıking châwnkuaı bân kaı, awrphêk dum e
Tın thlawi lêrmawi Ṭawkın kîngtuaıa a kam khat e,
Buıpuı pangpâr beh mawıan a lo hrıatın a
(nuıhsan e

4. An lâm kım ngeı vawk êkten archang tawa e, (e
Lâm rêl Huaıa'n chung tûrnı chhuak lovın thu tıam
Lâm ngaı lo Ara lam ve chu hnam tın an nuı zo ve,
Nî pıl theı lo changpât vuaı zo ve, Huaıa'n nı do
(reng e

40

1 Khawvêlah hlun chhûng an awm lo,
Vân ram ngai chûn ngaia rûmna ramah,
Thing tin pangpàr mawi, berhva chung huiva
Chuaiin mual an liam ta e (lêng an tap

Ka ngai e thlafam sûlhnu,
Vâng khawpui chhuah tlâng lêntu thingsir pâr,
Romei, tlâng zêmtu, ngîrtling, lelte nên,
Chhâwl ang uai dun ila

2 Fam zûn ngaih ka tuar nêm thei lo,
Zawng ila rual kima zai an vâwrna,
Suihlung a lêng êm e, dâwntuai tuailai an lên hian,
Ka hrai lêng a tel lo ve

3 Nunhlui lunglên a tho leh thin,
Romei khuangruah chhûmah kai thangvânah,
Chungkhua a hnim zo ve, vâng khawlêng nau
Lunglên a bâng thei lo ve. (ang an tap,

4 Rau thla lêng hring nun kârah hian,
Tawn ni kan tiam vân khawpui tual nuam chu,
Tiam a rei lua e, zûn ngai kimtêa kan lên hian,
Kan nghâk rei dâwn mang e

1 Lalpa chhim leh hmâr, chhak, thlang râl daiah,
Rodanga chhawi nangin min hruai zêl a,
Tûn thleng hian i hmangaihna ropui tak chu,
Hmun i zârah hlimin kan khat e

Kan lâwm ngei e, thlang sâppui mingo vâlin,
Serh ang min hlân tangkapui lal lim chuang
chu,
Thlangah dârngêng mingo vâl hrâng thlanna,
Chung Pathianin a hmangaihte
A kaitîr Aichhûng vâl mi muan e

2 Khawvêl hnam tin, chi tin tân lungngaihna
Ṭhleng mahse lâwmna a lo thar leh ṭhîn,
Hmânah Jehova hmangaihna thlahtu ata,
Ṭhangthar tân pâr ang hian a vûl reng e

3. Kan lâwmna hi Lalpa i ta ni se,
Kan nunna, kan thilih zawng zawngte pawh,
Kan hnam ṭhang zel se chînlai unaute nên,
Remna famkim chu kan dîl che Amen.

1 Thlafamin lawi ang lo thâng mah se,
Sensirsiar hmêl chûl rengin ka ring lo,
Rûn chhûng kan fang vâng khawpui, thlanmual
Ṭah zûn zai ka rêl ta e (nên,

Aw, ngaihzual kan lâwmna ber,
Zion vângkhua râlmuangan chuan,
I chhûngte leh i lênrualte
Min ngai ve che maw ?

2. Ka rawn zawng zêl suihnu tlâng tluanin,
Ka tuai famna kulh pâwn lêntu hnuaiah,
Sialpui no ngai angin i chûn ka vai,
Ngaih dî châm a kiang thei lo

3. Lenrual ânkâ rêng chhân ka thiam lo,
I chawi lai nau chûn ngaiin an ṭap e,
Fûr leh thâl romei zâm kârah hian,
Zâm ral ve hi ka nuam mang e

43

1 Lung an rual êm ni aw khawiahnge an awm ?
Zawn ka nuam e, nangni rûn rem,
Dawhtling sâng pârah an lêng maw e

2, Ka au ruai ruai leh mi chhâng nuam si lo ve,
Zion nun thing Lal lai pâr tlân,
Suihlung rual dumin an liam ta e.

3 Hrinhniang lungduhte an lênna ram chu e
Zion vângkhua Lal lai rûn rem,
Vân hnuai mi zêlah an lêng ta e

4. Engtikahnge maw rairah chan ngaite nên,
Hring nun ngai lo thlafam pâr ang,
Vul ni kan nghâk a rei ang maw e

44

44

1 Khawnge Lalpa ropuina zâm vêl chu,
Ka tâna i buatsaih Salem thar nên

Khawvêl i thisen luanna,
Zâwlnei lungngaihna hian,
Lalna ram pâr mawi vulna,
Ni tinin ka au

2 Aw, han thlîr teh Lalpa mipuite hi,
Sualna dorâl hnehin liam ka hlau ve

3 Chauvin hrehawm ila ka lungngai lo'ng,
Râl lian kârah i ram ka thlir zêl ang

45

45

1. Inţhenna khawvêlah hian,
Ţapin fam zûn ngai ila,
Ramhlun thla min hnêmtu.

Ka nghah ai êng ngai lo ram,
Mi thianghlim lênna,
Thleng teh ila thisen vânga
Lunglai ka lâwmna chu,
Zion mipui Lal hmaah,
Hrilh ka nuam e, Haleluiah

2 Engtikahnge Zion-ah
Serafim tlâng thinghlimah,
Lungduh nên kan lêng ang.

3 Kan theih tâwk fam dâwn lungah,
An sakhming nêm te'n chuang e,
Lunglên ni'n chûl ţhîn

46

46

1 A ngui ruai e kan rûn chhûng sumtual zawng hi,
An kim love lungduh dâwntuai lêngte,
Vângkhaw dungsei ṭual an lêng ve ang maw tiin,
Ka nghâk reng e siangah lawi an rêl ve lo ve

Kei zawng nau ang tâpin khawvêlah hian,
Hrinhniang chan a riang ka vai e,
Hnêmtu ka nei lo

2 Lungrualin mual liam maw ka hrai lêng zawngte,
Chûn leh zua râwn lova rihsâng kai chu,
A rem love awm har khua rei ka dâwn châng in,
Hnutiang hawi ve ang maw zamual liam tûr chu

3 Pipu'n an hrilh phulzîng thlafam khua zawng chu,
Hmuh theih chang se chûn leh zua tel lo va,
Hrinhniang rairah rûn chhûng zawng chu fang mah
Lung a awi chuang lovang ṭahna a sei thlâwn e (ila,

47

1 Thlafam tluanglam zawh ka nuam mang e,
Zâwt ila min hrilh thei awm ang maw ?
Hrinhniang rairah zalam ṭhuamah,
Tawn leh ni ka nghâkhlel.

Ka phal lo chawilai thlafam chân chu,
Ar ang kan vai rûn chhûng zauvah hian,
Vâng khawpui tual nuam a ngui e,
Lênrual ka ngai vawng vawng.

2. Rihsâng kai hnu zawn ka nuam mang e,
Hmuh theih chang se ka nau bûng dâwntuai,
Tlâng zapui rêl dâwn lo hian,

3. Awm khawhar lunglên ka tuar zo lo,
Ngai lo ang rengin ka awm thei lo,
Kei ka lungkham dâwn tuai ngaiin,
Nî lên ka zuam lo ve.

48

1 Lâwmna tui ang a kâm thin he khawvêlah hian,
Hawikawm lenrualten min ngaihpui ve ang maw ?
Mi lai bûng dâwn tual lênna rûn chhûng,
A ngui ruai e

Aw ka kal dâwn ta e tin mual a liam a, (rûnah,
Hnutiang sûl ang hawi ve ang maw Vân Lal
Zalêng hnam tin chhûng tin kimna tlante vânkhua,
Min ngaihtîr Zion tlâng fam tual nuam chu

2 Chhûngkimin thlafam tluang lam zawh dâwn mah
Khawvêi thian unau ṭhen a har ngei ang a, (ila
Chûn ngai chunga Salem thar
A thleng tûr chu.

3 Fam ngaia luaithli ka nûlna ram piah lam saw,
Thlîr zêl ila rairah chûn ngai an lênna,
Thlen ka châk e, Chhûngkim dâr ang
Lênna ram tûr chu

1, Tawngmang chang thei sela vânduai i pam lua e
Ka ngaithiam lo ve thlafam lawi ang a lo thang chu
I lênrualten pualchâng hmul ang an thlauh ve,
Khawiah ka nau zâl maw, ka tuar thiam lo ve

Sakhmêl chûl thei lo hlimthla mingo vâlin,
An sawi thlafam rauthla tawnmang ngai lo chuan
Chûn leh zua rûn chhûng a nghâk e

2. Kan ram lung tilâwm tûr, kan hlimna ber tûr chu,
Engatinge kan tlang ram tiharh tûrin Lalpa,
Hmêlma dorâl lian a tuar em ni ang aw,
Imanuela thlafam dung a thûl hi

3, Mingo vâl rêng chhâwn thiam kan ram huivate iang,
Ngaiin hnam tinrêngin kan nghâk e, mahse Lalpan
A hmangaihna lênna tûrin khawvêl hi
A phal lovang khawpui tuallai lênpui.

1 Lalpa a lo kal dâwn puan vâr sin rawh u,
Zâwlnei thuthlung leh Lal Isuan a sawi kha,
A kim ta e, Lei leh vân chhinchhiahna thutiam,
In peih ru, in Lal a lo kal dâwn e

Haleluiah tia zaiin lâm ru Zion fate,
Kan zalênna kumtluang lungkham,
Kanan ram râlmuangah chuan min hruai dâwn,
I hmuak ang vân hla mawi sain

2 Babulon buaina Jordan chhûm zîng kârah,
Kum sâng ni ropui lênkâwl a êng ruai e,
Rairah kan riang rei dâwn love ramhlun rau thla,
A lang Lalpa aw hria an kal ngei ang

3. Muthlu tho ula khâwnvar buatsaih rawh u,
Khawngaihna thlarauva piangtharte zawng kha,
Khawvêl hrehawm tuara rûm a phal lo Lalpa'n

4 A lo kal ni tûr chu kan nghâkhlel êm e,
Kan riang e hun tiam dâr tikim tawh mai rawh,
Khawvêl boral mêka nun zuam lovin kan rûm,
Mu anga lên ka nuam Lalpa ramah

51

1. Zaiin ka awi ang hun raite zawng chu,
Sâng tam zâwk tân lâwmna ropui,
Chhiar sên loh tân tahna a ni,
Lungngai hnu'n lâwmin Lal ropui hmaah

Ka hmu ang nun hlui mual liam hnu,
Phêk tin ziakah chuang mah se,
Sual thim râl lian,
I felna zârah ka lungngai lo vang

2. Eden thim hnuaiah nau angin kan ṭap,
I ram mawi vân ka thlen hun chuan,
Ka sual vûr aiin a vâr ang,
Kan Lal Imanuela ramah chuan

3. Hmangaihna thar zêl tûr lam ka thlîr a,
Kumte an ral, ni a thar ta,
Thlarau Thianghlim min tiharh rawh,
Thlafam min hnêm la khua vârtîr ang che.

52

1 Hrinhniang an hamna thlafam khua chu e,
Ka thlîr ngam lo hawilo pâr thliak a,
Lungloh tui an dâwn tûr, ka ngai ngam lo ve.

Ar ang kan vai i chûn leh zua hi,
Ka hawi ngam lo lenrualte hnênah,
Hrai chawi an lêng lo ve,

2. Chûn leh zua lovin engtin awm ang maw ?
Zîng khaw êng zân thim khawtlaiah hian,
Kei ka nau chûn lo chuan tlei ka ring lo ve

3 Khawvêl chhim leh hmâr ram fang mah ila,
Bawihtê, nang nên kan lênna rûn hi,
Thin ai tiriang lung tiêng a chang ta e.

1. Rih lipui hi thlafam lêng kaina,
Nang fiara tui chhim leh hmar, thlang,
Sakhming tlângsêl chu,
Siktui thiang chhîngah i lo piang ngei e

Luang ang che aw damte'n luang dêl dêl la,
Thlang kawrvai rêng dai kawmah,
Hming tha hluanthang, lungphâng lo la,
Hnam tin rêng chhîng khual a zai chawi lai

2. Lurhpui hmingthang Ṭan khan kârah hian,
Hnutiang mual ham ka han thlîr a,
Sulhlung rual dâwn hnu,
Min ngaihtîr hmâna nun hlui chul hnu kha

3. I rauthla hnam tin ruang an bualna,
An chantîr e hmatiang sik tui,
Fiara tui nêm diai,
Dâwn lo zalêng rêng hi an awm lo che.

54

1 Thihna Jordan kamah lungngaiin thla a zâr,
Buaina chhûm a zîng khua a thim e Lalpa,
Ka hmaah lo êng leh ang che,
Aw thlarau ka lâwmna ber.

Nang lo chuan tlai ni lên a har e, Lalpa,
Eden hlui tuala lêngte hian,
Kan au Lalnunnêm min hruaitu,
I zâr mawiah lên ka nuam ve tawh e

2 Lâwmna kâwl êng tûr chu tapin ka thlîr inlên,
Hmuh ni awm ang maw, ngaih a nâ e, Lalpa,
Ka tân khua vartîr leh ang che,
Aw tah lai ka bâng ve tawh ang

3 Ka chênna tûr ram nuam ka ngai khawvêl hian,
Tah chuah Lal nunnêm pâr tlanin zai an sa,
Bâng lovin Saron pâr an thliak,
Ka thlîr lungngaih hnuaiah hian

55

1 Pathianin khawvêla a hmangaihte tân,
A zâwlnei thianghlimte hmangin,
Lal Krista-in khawngaihna thu a puang ta,
Ram ropui vân kan luhna tûrin.

Thlarauva beng neite chuan,
An hria ang ni lâwmawm chu,
Chhinchhiahna hun ruk piah ram lo thleng
Chawlhna ropui kum sâng ram a ni. (tûr chu,

2, Danıala angin thlîr ila chatuan ram,
Fing la, ram lo thleng tûr hun tiam,
Ni ropui kan nghah zâwlneiten an hrilh chu,
Lalram zalên pangpâr a vul ta

3 Ringtu i tlai ang e, chhinchhiahna zawng rawh,
Khawchhak mifingte ang khânin,
Kal la I Lal hmangaiha zawngtu che chu,
I tawng ang lâwmna pa rimtui nên.

4 Khawvêl a buai a hun tiam a thleng mêk e,
Inring rawh u, Jubili dâr,
Babulawn saltângte kan chhuahna tûrin,
A ri dâwn vân khawpui thar hawnna.

56

SALVATION ARMY PUAN ZAR HLA

1 Lal Davida a Lalpa hnênah,
Nangmah tihtute hnênah chuan,
Puanzâr i pe ta a tih ang khân,
Kan tân i thlarau leh thisen ropui,
Chawimawina leh vân ropuizia entîr nân,
I khawngaihna hi kan hmu e

Lâwmin ka hril sêng lo,
Zaiin ka chawi ang e,
Kan chhuang Lal Sipaiten,
Setana hnehin Zion-ah
Kan zâr zêl anga, Haleluiah

2. Nangma tâna dotu zawng zawng,
I sipai lungrual hnênah hian,
Thu tak rawngbâwl entîrna mei chu,
Lal hminga hnehtu huai hrâng kan chan nân,
Sipaiten kan zâr zêl anga i hmaah,
Thlarau, min awmpui zêl ang che

2 Kan hlimna leh lâwmna zawng zawng hi,
Lalpa hriatpui kan ngai êm e,
Chi tin keini sual râl dotu tûr,
Sipaiten thim kulh kan tâwn zêl ang a,
I hminga khawvêl sual kan hneh hun chuanin,
Ka lâm ang, Hosana tiin.

57

1 Sipai pâwl hruai tûrin khawvêlah hian,
Huai takin kan ding ang e, Lalpa zârah,
Setana bâwih ata chhuahna siam tûrin,
Hrinhniang lungduh âr ang vaihtîr chu,
A lo tûl ngei e rawngbâwl zêl tûrin

Lalpa i hnung zui a har mihring tân hian,
Zua tel lova kawrvai daiah hrinhniang rairah
Chhandamtun Kalvari tlâng chunga, (chu,
Khawvêl sual phura a rûm lai khân,
Engtin awm ve che maw Zion Lalpa chu

2 Kei pawh ka hrai riang lungngaia awm chu,
Khawvêl hnam tin sual bâwiha tâng chhuak
Tlanna ropui thisen thianghlim avângin, (tûr nên
Hmêl hmuh lohvin i ram mawi vângkhua,
A liam ta zêl e hnutiang hawi ve maw

58

1 Ṭhal favang kâwl êng leh turnipui hi,
Lâwm an tam e lelthang zai mawiten zûn zai lo sa,
Lunglên zual lelte pa'n lenbuang zâr a awi a,
Thlang kawr nu lêng nên sên nau ang kan tap e

2 Hawi vêl ila pâr tin an vul siau ve,
Cha'uan romei pipu zûn lêng a zâm zo daiah,
Tukram lêntuah kai chiai e chhaktiang daiah,
Tuahpui vau a zêm thinlai a zing riai e

3 Favang ni êng tlai tla a mawi ti u'n,
Zânkhua a thiang thlasik kawng chung siar pawl
(riai e,
Chhawrthlapuiin kan vângkhawzâwl a ên ruai e,
Tleitir lêng naunâwn hrinhniang laitual lênna.

59

McCall Mizoram Borhs^p phuahna

I, Borhsâp an tam nangnı ang an awm lo ve,
Lungngaı lâwma chantîr a rıang hnêmtu chu,
In hmıng chhım leh hmâr thangvêl hı,
A mawı e chhîngkhualah

2 Kan hnam tısângın nau ang mın chawı lıan e,
Fınna puan nêmın hnam tın lêng mın awı e,
Sıal ang lıan ı chawı nau zawng hı,
Thangzêlı Rêng zawng zawng

3. Chung Pathıan malsâwm la kumtluangın dam se,
An pıan nı vângkhua an Sâp ram ngaı lovın,
Kan ram rethei lungngaıhthlâk hı,
Kumtluangın mın awm se

4 Kan lâwm e Pu Boıhsâp leh Mêmsâp hnênah,
Khuanu sıam vâl mıngo nunnêm Rêng kûngpuı,
In rêlthıam hnam tın kan hlımna,
Salâm, aw dam reng rawh

60

BUH TUH HLA

1 Benvawn fêngin kâwltu chawi 'a,
Ngûr hnêmtu sâwmfâng malza,
Tuhin mualpui liam zêl ila,
Lâwm te u, sir sâwn phei r'u
Ṭang ula cheh khata thlak zêlin,
Kan ral mi û lâwm rualte chhing tûrin

2 Kan engkim tûr kan silh leh fên,
Kan hâk, kan khim, kan ei tur,
Ṭiakin to la ka lâwmi nên,
Lungrualte'n kan vêng ang che,
Chhûng tin kan hlim nân thang del del la,
Kan vângkhawpui sakhming tisang tûrin

3 Chhim leh hmâr thlang kâwl lo hnîm e,
Chung vânrial pawh rûm mah se,
Virthli lêng khuangruah sûr hnuaiah,
Siali, vuaia, phâng lovin,
I bei zêl ang êng siauva chhûn leh
Zua hrinnniang lunglâwmna ber tûr a ni

61

SAMDALA HLA

1. Thatchhe hmingthang Sâmdâla chu,
Theipui lo peih lovin a sûr hnuaiah a mu,
A vânnei hle a kâah a lo tla a,
Ţhial peih leh peih lo leh lem peih leh peih loh
A inhnial a inhnial a,
'Pakchheih kha' tiin a lem hrâm a
Lung lâwma hlimin Tha chu tha ngang ngang

2, Thatchhiat hian thih a hnaih a ni,
Sâmdâla'n kawng chho kal a lo zuam ta lo va,
Keia, min pua la tlângah mi ei ang che,
Tiin thatchhiat vângin a nun a phal ta,
Finna mak, finna mak,
Sêntêtin bumna mawngah siamin,
Pipu ei zo mi tih lo, sa tih lo

3. Chakai thubuai rêl thiam Sâmdâl
Vânneihna khum hi a tlai lo ve hnam tin tân,
Thatchhiat hming chhilh a nun leta piangthar
(chuan
Hmêlţha hmingthang Mualsâwmêni hrinhniang
Thai hnam tin lâwmna ber a lo ni, (chawi tûr
Lungtiawi thiam sa tin mei pu hlân e.

62

RIH LIPUI HLA

1 Thlafam an lênna Rih khaw dai ka thlîr a,
Mual an liam hnam tin Suihlung lam herin
Lênrual chûn leh zua chawi lai ngaiin,
Luaithli nûlin Rihsâng an kai thei lo

2, Thlafam lamtluang Rihlipuia ka lên hian,
Lung loh tin kim dâwn hawilopâr chawia,
Thlafam an liam ka lung min lên e,
Mahse khawvêl pâr mawi ka ţhen thei lo

3 Hnam tin sawi vêl Rihli a zau sirah hian,
Fam lênna Zion ram ka han thlir a
Hringnun tinkim ka han dâwn chângin,
Khawvêl hnuchhawn chu kei ka zuam lo ve

4 Khawtlâng hawi vêl ila romei kai hnuaiah,
Nunhlui ngai lo hnam tin zalêng awm maw,
Awmhar tinkim ka tuir hlei hluia e,
Rairah riang kei mi chhing hi awm ve maw ?

63

KHAWTLANG LUNNGLEN

1 Ţapin lênlai chulhnu au ila kir an rêl lua lo ve
Fiara tui iang zo siktui thiang kalkham ruang
Ţuahpui, vau, romei a zâm lunglên hi, (bualna
A zua khua rei tûr chu ka ngai ngam lo ve

Awi a nâ e, awmhar zûn zâm ka tuar thiam lo
Khaw chul ram leh zo siahthing lenbuan
An awi lungrual kan hlim lai, (zâr lelte,
Sulhnu ka pal zo lo ve

2 Dâwn zêl ila sakhmêl ngûr pangpâr kan la ch
(ngei dâwn e
Chhuahtlâng dâwnlung sen sirsiara dâwntuai lun
(nghahna
Tlângnuam chhâwl thingrihnîm a zâr hnuaiah,
Khuarei chang hnu nunhlui ka ngai bâng thei lo

3 Tinkim han dawn ila vângkhawpui lênrual an chu
(ta e
Lenrual kima hrâng dâwnlung zâwl lên mawi ka
(thlêkna
Lungkham zalêng mual an liam ka ngai e,
Phunchawng pâr iang vânglai kan la chûl ve ang

64

64

1 Hawi vêlin nang ang zalêng an awm lo,
Ka lâwmna leh ka lungkham i ni,
I tel lo chuan chung tûr ni,
Lênkâwl a rei vawng vawng

Ka ngai che kei zawng englai pawhin,
Nang lo chuan thliahhnu chhâwl angin ka uai
Senhri par iang sakhmêl chûl lo, (ngei ang a;
Nghilh lai bâng thei lo

2 Awm a har khua rei tinkim dâwn ila,
Thin lai hnêmtu min ngaihpui ve u,
Suihlung tilêng ṭhâl favang,
Lênkâwl a êng rial e

3 Min dâwnpui ve u ka lênrual te u,
Ka hril sêng lo thinlai lungrûk hi,
Chhâm ang ka zâl dawhtling laikhum,
Ankâ nuar reng mai

4 Berhvate sîrva chhâwn thiam chang thei se,
Awm khua a har vawiin ni chhûn chu,
Min hnêm tûrin ko thiam huiva—
Te ka ngai mang e

65

1. Europe ram thisen luantirtu chu,
A sual e German Lal Hitler, nunrâwnga,
A chang lo'ng chung Pathian malsâwmna

2 Japan Tui hnuai Laipui râlah pawh,
Kan sâng zêl ang German Hitlera ai chuan,
Kan hneh ang chung Pathian malsâwmin

3 Luangphâng suh la, Poland, Slovakia,
Parliament, King leh Chamberlena'n rêl se,
Vâng khawpui chul hnu a thar leh ang

4 In dâwn kim lo German mipui zawng te'n,
Seikhawvâl tha tui ang kan lo lên chuanin,
In Berlin vâng khawpui a chul ngei ang

5 Britain Lal hmingthan tizau tûrin,
Nau ang an nuar vei maw German Sorkâr chu,
Kan zâm lo'ng Laltluanga khua leh tui.

66

66

1 Kan zawr vêl huaisen leh rinawmte chuanin,
Lalber George nunnêma hmingthan nân,
An rêl zêl ang hnam tin kan zalênna tûr,
An nêm zêl, Japan, HUN râllian chu

2 Tuifinriat leh khawmual leh thang vân sângah,
Hnam tin 'V' Force thanhâwl vâl zawng zawng;
Lungphâng lovin bei ila, kan hmêlma te,
Chung Pathian malsâwmin kan ngam ngei ang

3 Nangni Britain leh China, America,
Australia, New Zeᴧland, Russia te,
Lunglai inmâwl ang e, zâm lai rêl lovin,
Kan ram chhantu 'V' Force lungpui nghet chu

4 Kan tlâng ram thing tin pâr sîrva lungrualna,
Lung tilêng tlâng romei zâm kârah,
Rinna zalêng lungkuai chhâwl ang uai tûr chu,
I bei zêl ang seikhaw vâl, rûm lian rawh

67

1 Pi pute sulhnuah hian lungrual takin,
Leng ve ilangin Chhawkhlei pâr iang,
Nau angin nui za ila lungrual zawngte,
Awm khawhar lunglên tisei tûrin

Aw ngaihzual, ka ngai che,
An sawi Lili leh Sarawn aiin,
I vullai ainawn pâr hi a mawi ber e,
Thliah ka nuam kumtluanga lunglâwm na

2 Damten tui iang lênmawi i ankâ nêm diai,
Leh virthli lêng chhêmdam thli lo chuan,
Nau ang ka tlei thei lo sênlai nau angin,
Fan ka nuam lungrualna tlâng zawng zawng.

3 Palai chang thei maw berhva chung huivate,
Chhawrthlapui leh chawnpui pâr vânglai,
Lêntu Chhawkhlei hneha sen sîrsiar lêng kha,
Hmuh ka nuam rianghleite lunglâwmna

BUHSENG HI A

1 Kan sâwm fâng a êng siau va,
Vâng khawpui hnam tin mi hnêm e,
Kan nghah kumkhaw tlai tluanai,
Thâl tui ang tling tûr,
Au nang rih lipuia lêng leh Champhaia mi,
Ka hruih zâwlah chhûmpui angin lo zîng ang che

2 Kan lâwm ni a thleng ta e,
Tlâng tin mual tin hruih zâwlah hian,
Malsâwm fângrawng kan au ve,
Khai diar lêng dêr dêr,
A mawi mang e Zozâm pâr leh hiantuai thliah,
Chhuahtlâng zalam thuamah zûn chhâwl kan thuai-
(na nên

3 Zo bawm vân râng chhûm kiang rawh,
Kan thlanga Ṭiau chhûmpui nên hian,
Kan râl mi u ram tuanna,
A saw mual hamah,
Thlîr ka nuam e, zalêng lunglâwm rual duhte chu,
Hlim lai zârva ianga suih lungrual zawngte chu

69 Y L A HLA

1 Kan tlâng ram khua riai ruai mihrâng rorêlna, (tha,
Chhim leh hmâr thlang lêntu hnuaiah thansiam val
An châm e, an châm e chhâwn ngênin râl daiah,
Hrângchîn chhûng chu chengrâng hnuaiah hrâng hla
Sakhming chawng puan angin an zâr thin e, (nên,
Ngûr hlun chhûng muanin hmingtha chu hnam tin
Khaw chhantu dai ngul an ni ram chhantu, (tan,
Chawi lai chûn tual nuam lênna,
Vêngin ?alam thuamah,
Thanhâwl an châm reng mai e

2 Pipu sûlhnuah hian thangthar rêlthiam la,
Hmangaihna kâwl a lo êng e Zoram mawiah,
Keimahni, keimahni Zoram lâwu leh vâl,
I tho ang u, tho rawh u, khua a vâr ta,
Enge kan thawh ang ? Enge kan tih ang ?
Engtinnge ni ang ? Rêl thiam rawh Y L A
Sikim, Bawrhsâp, Mandingsâp, Sergeon nên
Zosâp, Doctor râwn zêl la,
In chhiwilai nau zawng hian,
Nêmten kan lo zawm ang e

3 Taima taka inrêl chuan thangthar nun hi,
Khua reiah chuan eng ang takin ia mawi ang maw
Ka nghâkhlel, ka nghâkhlel kan ram puitlin hun
Khawpui chhûng leh chi tin hnam tin rilru hi, (tur,
Tûnah kâwl angin a lo êng tan ta e,
Chutih hunah chuan thlang rêngpui sâp vângkhun,
Ngai lovin chhêm dam thli nên tlâng nuamah,
Hrisêl nunmawia lengin,
Ram rorêltu lal ber,
Pâr ang hian kan lâwm ang e

70

1 Kan lungkham battalion ropui,
A siam ta e, sâppui nunnêm chuanin,
Mi hrâng hnâm lênna tûr
Lo kal ula, than tum zawng chu,
Hrâng huai dâr fêng vâl tûr zawng chu,
Engkim an peih ta e

2 Kan ram leh hnam sial ang lian se,
Mi huai râl lam pan zêl tûrin tang rawh,
Lallukhum khumna tûr,
In hmaah lâwmman hlu a awm,
Hlau lovin ûm zêl ang che u,
Hma lam tâwn zêl rawh u

3 Dorâl kâwl hrâng ram kan ni e,
Sâppui chengrâng chawia hnam tin vâl tha,
Sakhming than tum zawng chuan,
Dorâl bânah kai ang che u,
Sakhming chawng puan ang zâr ula,
Hnam tin vâl chhîng tûrin

4. Lalthutthlenga rorêlte chu,
Tangkapui, lal lim ral tha zâm lo,
Thawkrim chawlte an ni,
Pâr ang vul zêl se kan ram hi,
Thlang sâppui chhîng tûrin thang rawh,
Vân hnuai thang chhuak rawh se

71 THANGTHAR NUN

1 Sâppui zarah kan hnam fiana a lo thangin a lo
(sâng zêl ang a,
Kan Zoram rûnpui pi pu hmuh loh leh sâppui lam-
Vaipa nêm puan chaltuaia tângah, (tluang phei duai,
Kai leh lêngsiali bahsimin chinlêm a nei lo,
Sakhmêl chhawrthlapui kan iang zo ve

2 Pi pu thlafam hai ang thang se, sâppui nun zir
(châltuaia bahsam chu,
Thlung lû vai ang a kawng zawng zawng hi hmu
(sela kan phei phung leh
Tleitîr sakhmêl a tel rimtui nên,
Hmuin han hre ve sela chu kan hnênah chêngin,
Ngam maw an thlafam khua ngai ang maw ?

3 Kan ram thlifîm leh Kalvari nunna tui thiang
(thangtharten kan in e
Ningzu lova khuai aia th'um pâr tlanin hnam tin
Kan lawi kim e, vân mi iang ngeiin, (Lal tûnah,
Thai a lâm, pa kan hlim zo ve pi pu'n min hmu se,
Nahaia iangin an tlân ang e

72

Ni tin Sikulah tha takin kal rawh u,
Chung lam finna thianghlim chatuan nunna a
Khawvêl finna a zau ang a, (awm,
Lalthutthlêng leh Lallukhum rorêlna chang tûrin,
Ni tinin i bei ang dawngdah lovin

Sikulah i kal ang kan ram M V Sikulah,
Pâwl tin an sâng zêi anga
Kan bei anga Pathianin min tanpui ang,
Hrehawmin har mah sela naupang tha chuan,
Chawlhna nuam hmachhuan an nei

M V Sikulah zirtu naupang an tam,
Tupawh a hotute thuawia thahnem ngai chu,
Hlimin an lungmuangin an lâwm,
Naupang duhawm hma lam pan rual chhîng tûr
An chungah an hotute an lâwm thin (an nij

Nangni zirtîrtu, naupang hruaitute u,
Naupangte zaidam, ngilnei takin hruai ula,
In hlim anga in lâwm ngei ang,
Fel takin, dik takin insiam tawn thei ang,
A mawiin, a nuam ang Sikul ropui

73

INDCPUI II HNEHNA LAWMNA

1. Lalber George-a malsâwmtu chung Pathıan chu
Fakın awm raw se,
Dorâl hneh tûrın chakna ı pe,
Hmêlma an tlâwm zêl ang,
Vân Lal ı fak ang u

2 Brıtaın ram lo zau zêl rawh se,
Khawvêl hnam tınrêng chungah hıan,
Do hneh dâr a rı e, hnam zalên a zau ang,
A ram kıl tınah hıan

3 Aw, Pathıan nang engkım sıamtu,
Lalberte pawh ı ta an nı,
Hnehna ı ta an nı, lâwmna ropuı ı pe,
Mın ţanpuı avângın,
Nangmah kan fak ang che

74

1 Aw kan va ngai dawn êm ve maw!
Lungduhte an lênna ram nuam,
Aw chuai lo tûr kan lâwm lai pârte,
Chatuan ramah tual an lêng.

Ka ngai mang e chu rama lêng chu,
Sûlhnu kan fang he thlalêr ramah hian,
Lei lungngaihna hi ka ta a ni,
Ka tah lai hian min kai rawh

2 Ka tah lai min hnêm rawh Lalpa,
Pia'râl min thlîrtîr zêl ang che,
Ka hrai bûngdâwntuai an lênna chu,
Aw nun thing i zâr hnuaiah chuan

3 Kan thlen hun chuan kan rûm tawh lo'ng,
Chatuan kâwl a lo êng hunin,
Ţah lai nau ang kan bâng leh ang a,
Dawn thar tual an lênna ramah

75

1. Khawtlâng hawi vêl ila suih lunglên chhûm
Ang a zîng tinkim dâwn ka vai,
Ka riang nau ang tlei ka rêl lo,
Fam zûn ka phur zo lo,
Ar ang vaia ka tahna ram,
Pêla Zion thlen hma loh chuan,
Lung a awi lo vang

Tapin rûn chhûng ka fang ânkâ biak
Engtikahnge lunglên biahthu (rêng
Hril dûnin kan lên ang

2 Kan nghah Zion ram mawi thleng ni mah se,
Zua tel lova vâng khawlai lên,
Engtin khua nuam chang thei ang maw,
Kei zawng ka ring lo ve,
Lenrual chhûagkim dârang lênna,
Vâng khawpui chhuahtlâng leh rûn hmun,
Hlim lai ngai ang maw!

3. Hnam tin an sêl rûn thangvân khawpuiah,
Chhûngkim lo va thlifam tuallen—
Na tlâng chûl lo ram mawiah chuan,
Hring nun lâwmlai nite,
Lunglên tinkim hril ka nuam e,
Ka tuai bûng dâwn ânkâ nêm diai,
Dâwn ve ka nuam mang e

76

76

SAIHNUNA LAL HMINGTHANG

1 Sawisên lohva hlima kan lênna ram nuam hi,
A mawi e zaiin ka chawi anga,
I lâwm ang u Zoram la nu vâl zawngte u,
He ram timawi tûrin tang rawh u

Ni tinin, thla tinin, kum tinin kal zêl la,
Unau hmangaih thupêk hian min hruai harh se,
Nun dân sâng zâwka kan nun theih nân

2 A mawi e, Zoram hi ka chhuang e tlawmngaihna,
Lal mi zawng leh hnam tin lêng zawng hian,
A mawi nân tang ila, a that nân bei ila,
Lâwmna, hmangaihna kan hmachhuan e

3 Hnam tinin kan hun hi a hlutzia hria ila,
Mahni dinhmun chauh thlîr bik lovin,
In hmangaihna leh thurualna te uar ila,
Ngai teh kan ram a va mawi dâwn êm!

4 Tlâng tinah nimawi a thang vêl tûnah hian,
Han thlîr ila ka lung min lên e,
A va ropui êm hring nun thalai chhuanvawr te
Ngaih lai thangthar iang rawh, tûnah hian

LENG RAM

1 Lungrual taka kan lênna zaiin ka hrilh dâwn e,
Enin thlîr ila tlâng tin a miin,
Ngai teh u, pi pu chenah kan tlâng ram hiai luai,
Ţhangthar zêlah pawh a cham duai

Hlim takin puang ila, lâwmin zai i vâr ang, (takin
U leh nau zawng zawngte hlim tak leh lâwm
A ram mawi tui ţhatzia kan hrilh sêng lo vang

2 Mual hiai luai bawk mual leh tlâng hiai luai Laiilên (tlang,
Ram tâng, khaw thlîr, Vawk kah mual, (Lêngrih,
A ram lui tuipui leh zuva, Arsi lui, Suangawk,
Mual dang sawisên loh leh ram nuam hi

3 Vân hnuai hmingthang hmasâng chawih Dârbâwng,
A phuah thiam ber Pi Saikûti nên,
Nula tlangvâl zai pâwl sakhming dai ngai lo nên,
Hmingthang, zaithiam, phuahthiam en tûrin

4 Ning lovin ngai thla r'u mihrâng ka chawi dâwn e,
Uar taka sawi laih laih Zâmpuimânga,
A thiam ngei e, mi hruai dân Vâna Pa chu,
I zir ve ang nun mawi leh huaisen.

5. Theng zêl se lêng khawpui chung lam malsâwmna
Hnam tin zalêng min muan kan lâwm e, (hi,
A mawi e, Lêng tlâng hi chung Pathian malsâwm-
Ngaih lai hring nun lênna Lêngţhum hi (na,

78

1 Khawvêl hrehawm buaina kârah hian,
Min hnêntu ngaihzual ka then leh thîn,
Ar ang vaiin thinlaia nâ e, thlafam mual liam tur,
Ka au ding zo lo lei hnutiang an chhâwn ta

Khawpui râlmuang chawlhna ram pan te,
Hmangaihna puan vâr ropui sinin,
Vân mipui chhiarsên lohte nên,
Lênrual chhûng tin kimna vân ropuiah

2 I ram râlmuangah chuan an chawl ta,
Vân khawpui chawlhna ram pante chu,
Vân kawtthlêr fang rualin Angel thianghlimho zai
Berâmno hliam hnu an awi Lalpa ramah (mawi nên

3 Nun thar pâr vulna chatuan ram chu,
Nghâkin lei leh vân mite rûnah, (Zion ram
Rianghlei tân rairah chhûng tin an kimna tûr
Vân khawpuiah chuan lâwm a famkim tawh ang.

79

1 Vànduainain min tuam,
Chhûm angin a zîng kan rûnah,
Kian leh ni a awm thei ang em ?
Ti hian ka han thlir a

Aw khawngai fa ka va riang em ve aw !
Ṭapin tlai ni ka lêng leh thîn,
An sawi vân ram tual a lêngten,
Engtin min rawn ngai ve ang maw!

2 Thlafam ngaih a nâ e,
Ka tuar thiam ve dâwn hlei nêm maw!
Chung Pathianin min hual rawh se,
Ka tân khua vârtîr se

3 Ka ṭap ka ṭap dâwn e,
An hlimthla ka hmu thinlaiah,
Biak leh ni a awm thei ang em ?
Ka thinlai min run e

4 Ka lunglai a khâm reng,
An lênna tûr ram ka thlîrin,
Engtikahnge ka lên ve ang,
Lui ral khaw mawiah khian,

1. Hun kal zêl leh tlai ni tla êng hnuaiah,
Chawi lai thlafam pialral min ngaihtir e,
Luai thli nulin lo lêng thingsir hnuaiah
Ka zawng ruai ruai pialleia zâl tawh hnu

Min han ngai ve ang maw ka tuai kal ta khân,
Zawh ka nuam e thlafam chhâwn thiam awm
Lâwmna pangpâr saron an thliak an ti, (maw?
Ka ngai zual thîn awmkhawhar lunglênin

2 Dawhrem laikhum sâng ka kai ngam lo ve,
Ka chûl ruai ruai ka tuai chhâm ang zâlna,
A tel lo ve ka nau khawnge i awm ?
Lunglam ka vai kan rûn a lo dai e

3 Lâwmlai ni kâwlah a liam zo ta maw?
Hrilh ka nuam e thlafam tual an lênna,
Hmuh ka nuam e lilipâr mawi vulna,
Chatuan pialral ni chu lo êng tawh rawh

HLA IEH A PHUAH CHHANTE

HLA No. 1 Kristiante hian Thlarau hlimna kan chan hian Vân lam ngaihna a nasa êm êm a Kros lam ngaihtuahna rilru a awm bawk a Sual simna lam rilru a awm a Lal Isua tlanna ropuizia leh a makzia te kan hmuhin he hla hi ka han siam ta a ni.

HLA No 2 Nula ngaihzâwng ka nei a Chutia thlêmna nasa takin min lo tuam vêl hnuin Kohhran unaute hmêl hmuh pawh zahthlâk lo ni ta mai chu hrehawm ka ti êm êm mai a Pathian hnênah tawngtaia a hnên lam pan chu thil tûl ber nun ka hria a Fian rial hunte hmangin daiahte ka lêng vêl a Vân lam mite khawsa zirte ngaihtuahin chung lam khawpuiah chuan tumahin thlêmna an tuar tawh lo va, tap an awm tawh hek lo va, Zion tlâng thianghlimah chuan lâwmin an zai tawh a ni tih fiah takin ka hmu ta a Chu mite ang chuan ka la awm ve ang tih ka inring a Ka nghâkhlel a, ka ngai êm êm bawk a, Lalpa min tlanna thisen zâra râlmuanna hmun chu ka chang ve ngei dâwn tih ka inhriat avângin, ka hnêna sual râl lian zawng zawng chu a kiang a, lungngaihnate chu a bo zo ta a. Isua, Nunna tui, Lui anga luang Kalvari chu hmuh ka châk êm êm a, Haleluiah, a la fiah leh zêl ang tihna ka nei ta a. He hla No 2 hi ka siam ta a ni

HLA No. 3 Lungdâr khuaah Pastor bial thum in fin Bial Khâwmpui a awm a Mi 1800 kan kal khâwm a. Mipui chhim leh hmâr, chhak leh thlangah kan in

hen a, kawtchhuah tinah Pathianin rinna hmun khat, an tum kan beisei zawng zawng pawh hmun khata min hruai khâwm hnu, hlim leh lâwm taka Pathian 'aka zai hova nuam ti êm êm mai kan han inthen darh eh chu lung a lêng êm êm mai a Kan khaw nula zai thiam 5 leh Kohhranho mipui 86 lai ka hruaite chuan lunglênna nasa tak an nei a Inthlahna hlate kan han sa a, an kham lo êm êm mai a 'Hla phuah eh," an ti ta a, kei pawh lunglênga mittui nêna awm a ka lo ni ve a, Kohhranho kal khâwm chhante ka ngaihtuah a Thuthlunghlui Pathian, Abrahama Pathian, saaka Pathian, Jakoba Pathian chu keini hian engtiziaa heti taka Pathiana lo nei ve ta nge kan nih ? Abrahama e, Lota te hmun hranga an awm, inngai thînte ai maha heti êma keini Jentail te hi lo inngai a, lo inthlahlel ve ge kan nih le, Aw, unaute u, a na mange maw ! Hêng naute hi eng vâng maha heti êma inngai kan ni lo ve Inam tina mi, chi tina mi, a then râl lo chang tawhte awng zawng nên khân heti êm hian kan inngai a ni law? eng vâng nge ni ? tiin vawi thum lai kan han awi a, Lal Isua thisen ropui avâng a ni Kan Pathian gai lo Lal Isua tlanna zârah kan Pa Pathian a lo nih ak hi, Lal Isua chuan lâwmna te min neihtir a, Unau ang zate ai maha inngai leh inthlahlelin kan awm tâk a va ropui êm! Haleluiah, inkhâwmna ropui chu naute u, tûnah ţap mah ila nakinah khua a lo vâr hun huan tûna lo inthente hi kan inthen leh tawh lo vang ûnah tap nih mah ila, kan tap leh tawh lo vang, tiin ka gaihtuah a He hla pathumna hi ka han siam ta a ni.

HLA No 4 He mi hla hi Kohhran Upa Zikhawia'n Pathian ni zânah thu a sawi a, a châng thlan a sawi zawh chuan, "He ka sermon hi a reh loh nân hlaah siam ta che," a ti a Kei pawhin a Sermon chu hlaa siam rilrûkin ka lo inngaihtuah sa ve rêng a, ka phuah ta a ni

Tin, Biak ina Pathian biaa kan inkhâwmin mi thusawi leh Sermon te hi a bul atanga a tâwp thlenga ngaithlaa hrechiang vek lo chuan ka awm ngai lo va He Sermon hian ka rilru min chhun êng nasa hle a, chuta ka hla phuah chu hei hi a ni

HLA No 5 - He hla hi ka rilru, thil pahnih, pakhatah ka bâwk khâwm a ni A tawi thei angin ka han ziak ang e

Fianrial hun ṭha ka han insiam a. Ram zau tak leh hla tak takte ka ngaituah a Tuifinriata ding anga in ngaiin khawvêl lam ka han thlîr a Chhim lam Bengal tuipui kama ṭhute zawng chu ka han hmu a, lawnga chuang mipui kalte chuan an tihtûr thilte chu an ti a ni ang e. Ganges lui dung ka han thlîr leh a, lui kamah chuan Chhandamna Lal Isua hre lovin Vaiho mi tam tak chu an pi pu chenah Ganges lui hi 'Nunna lui a ni e' ti-a Pathiana betute ka han hmu a. Chûngho hnênah chuan Pathian thu ka sawi a ni ber mai 'Ganges lui kha in bungbêl leh inthuamhnaw leh in taksa silfaina chauh a nih kha. Ganges luipui khân chhûng ril lam bawlhhlawh, Evi leh Adama sualna a tifai zo lo ve, in Pathian zâwng ve ula, in thlarau bawlhhlawh lohna leh silfaina tûrin Isua nâka thisen leh tui lo luan chhuakah chuan rawn insilfai ve rawh u, mi zawng

zawng tân Nunna tui a ni e Israel ten Jerusalem Kalhlen kûta mipui rorêl an zawm sual kha hnam tin tân leh mi sual tân, sual silfaina lui a ni zâwk e' ti a kan han hrilhfiahna a ni (ch 2) Zân khat chu Isua Krista an khenbeh kha ka mitthlain ka hmu a, ka hmu fiah hlein ka inhria a Mahse Mari kha khawiah nge ? Marthi kha khawiah nge ? Isua hlim tak khân tunge a hliah tih ka hre thiam lo va, zankhuain chu mi ngaihtuah chung chuan hla leh a thlûk hi ka hmu a Khawvâr dâwnin tlêm ka han muhil hlek a, ka hloh ta daih mai a Châng khatna leh châng thumna hi ka hloh tak chu ka hmu leh meuh lova ngaihtuahna tharin ka chhunzawm ta a ni

HLA No 6 - He hla hi Mualchêng khua Thangsêla fa nula a thi a Hlaa min siamtir a duh a A thuin hlaa min siamtîr a duhna thu ka rilrua châkna min neihtîrtu ber chu hei hi a ni 'Ka fanu hi nu nei lovin rethei takin, mi vawk chaw pêk tluk pawh ei lova ka lo châwm lên ve chu a lo nula ve ta a, ka lawm ve thin nên min thil san ta a ni. Kan chanchin chu i hriat kha' a tih tâk chu kan han chhiar laiin ka hnuk a lo ulh a, ka mittui a tla hial a A ni tak e, he khawvêl hi lungngai leh manganga inthena ram a ni si a aw, a ni tak e, 'He Lei hi chatuan ram a tling lo' ka tinghâl ta a Ka rilruah Pu Patea'n khawhar nu tân, 'Ka tap ka tap dâwn e, an hlim thla ka hmu thin laiah' tih hla a siam sak chu ka ngaihtuah a Keiir, Piallei an khar chhûng hnuaiah khân aw, khua rei mah se nghilhlai ni rêng awm thei tianin ka ring dâwn lo a ni', tiin khawharpa tân ka lo siam sak a

Ṭah ṭah mai te, Thlân theihnghilh lohte chu enge a ṭnatna ? Mi lungngaite kan tihlim zâwkin Vân ram chanchin hre lote chu kan hrilhin Kristiante hi kan in tiharh hrâm hrâm zâwk tûr a ni dâwn lâwm ni ? Mit-tui tlate zûlin a zui tih anga kan in tih tûr êm ni ang, tin vân ram lam thua inhnêm zâwk tûr hi a ni ang tihlam rilru ka nei ta a He hla hi ka siam a ni

HLA No 7 - He hla hi Lêng Kohhran kan chau deuh va, han intihphûrna Thlarau lam harhna thar kan nei lo va Kohhranho hian lungngaihna kan tawhah te, kan lo ngui changte hian min hruaituah Pathian Thlarau Thianghlim kan mamawh êm êm thin a Abra-hama thlahte Israelte chhuan ata Mosia te, Arona te'n Thlalêra an vahvaih laite pawh khan an leidoahte leh Pathian thupêk an dawn lai zawngte khân an hruaitu Lal Jehova tei lo chuan engmah an ti thei ngai lo va, Jehova ṭanpuina erawh chuan Davida naupang pawhin Philistia mi leh an mi ropui Goliatha mi lian huaisen pawh kha Sairukherh ngawta a lo ngam angin Koh-hranho hruaitu Thlarau Thianghlim min tiharh tûrin Lalpa Pathian kan ngai fo thin a ni a Hetih laia kan Kohhran zinga Pathian thu tha leh dik pawh hmu thei tawh lote leh lungawina châng pawh hre lova nuar mai mai te hi min rawn thlêm leh tur leh thim zînga ṭhute zawng zawng pawh min rawn tiêng leh tûrin Kanan rama a mite a hruai anga min hruai tûrin. Nunna tuia inbualna châng hre tawh lote, ama'n min bual leh tûrin; dorâl lian hnuaia chaute zawng zawng hian râlthuama inthuam leh tûrin kan awmna thlalêrah hian Lalpa chu lo lêng sela. Kalvari ngûnhnâm

hmangtuten sual an hneh thin angin, keini pawh chau-vin rûm mah ila, Setana donain min thuam leh sela tun Pathian puihna ka ngai a Hla ka siam ta a ni

HLA No 8 He hla hi khawhar lusûn hla a ni Lêng khuain 1932 ah Santên hri kan vei a Saitlan-thuama te nupa chuan fa 4 an nei tawh a Thla khat chhûngin an fate 4 chuan an thihsan ta vek a An hrilhhai lutukin an khua a har êm êm a, hla siam tûrin min sâwm ta a, hetiang hian ka phuah ta a ni

HLA No 9 He hla hi mumang a ni a Lêng khuaa mi Chhûngthanga nupui Lawngthlua i chuan nau a pai a Thla kua chauh an innei a, a thi ta a Tleirâwl ve ve an ni a A thihsan hnu chuan a pasal chuan a tuar nâ êm êm mai a, zan khat chu Chhunthanga chuan a mumangah hetiang hian a hmu ta a A nupui chu mi pariat lai nên ram zâwl, phûl nuam takah hian an lo kal a. Ka nupui Lawngtl luan a ni tih ka hria a A ni pawhin min hmangaih hmel hi pu vein ka hria a An thianzaho chuan rual takin an ding tlar a, khât takin, muang takin ke an pên a KAN LENG DIAL DIAL LUNGRUAL TAKIN, KAN AWI LALNUNNEMA' tiin hla an sa a Mawi takin hla sa chung zêl chuan an liam ta zêl a, a ti a A thanharh hru chuan leh-khaah ziakin a chhinchhiah ta a Hlaa siam tûrin min sâwm ta a, kan khuaa mi zaithiam Liantâwna kan pun a Amah nên kan pathum chuan kan thawh tâwm a, hetiang hian kan phuah ta a ni.

HLA No 10 Jerusalem hi mi zawng zawng hriat a ni a. Judaten an khawpui ber a ni a An inhnemna leh an ngaihsân êm êm ni mah se, Isua'n a tah chhan ang khân a lo chhe ta ngei a Zâwlnei Jeremian mipui a hmuh laia an ngaihsan êm êmzia kha hrerenga a awm loh hlâna a chhûnga mi an lo boral ta a han hmuh chuan a ṭap nasa êm êmin a rinawm a Hlain a sawi ang hian an lâwmna khawpui a ni Pangpâr tinrêng pâr vulna a ni A mawina zawng zawngte nên chuan a lo bo zo ta a Jeremia chuan a chite leh an thlahte thiltih sual zawng zawng han chhuiin a lungngai êm êmin an Pathian duhsaknate an chungah awm leh thei pawhin an ring lo vang Mahse, Jerusalem Judate khawpui, hmân ata an hruaitu Jehovan a lo buatsaih tawh chu, chuti fakau chuan Pathianin a la hawisan lo va, a tungdinglin a siam ṭha leh thîn a Judaten hlim taka an luah leh huna an khawsak dân, an hlim leh an lâwm ziate hi han hmu leh teh rêng sela an hlimin an lâwm âwm mang e, tiin ka ngaihtuah a, he hla hi ka siam a ni

HLA No 11 He hla hi North Vânlaiphai Kohhran in, "Hla rawn siam la kan khuaah Good Friday-ah lo kal la, Lal Isua sûn tûrin lo kal ang che," an ti a Hetih lai hian ni a sa hle mai a. Lêng Kohhran chu kan hlim hle mai a. Hla ka hmu sam hle mai. Tûn hmaa kan nun hluiah khân kum tin, pâwl kût leh Chapchar Kût kan nei a Lal Isua ringtu kan nihin Isua piancham lâwmna leh Good Friday Isua thih sûnna kan nei ve thîn a. Kan tihdân hluiah mah khân, 'kût ka ur e' kan ti a. Theih tâwp chhuahin, a-pui-atêin, Lal nu leh Lalpa hovin kan inbuatsaih nasa hle thîn a

Dam chhan ber ang hialin nula leh tlangvâlin an hmang thîn a Pi pu nun hluia eng khaw lawilo mah chuti fakauva bei urhsûn hle thîn, Vân Lal fa meuh a pian cham leh a thih cham a lo thlen hian ringtute hian tih tak zeta kan beih hi tûlin ka hre thar zêl a Chuvângin ka rilru ang chauhin he hla hi ka siam a ni

HLA No 12 He hla hi Biatea mi Dârlêta chu Mizo Sakhaw hlui a Puithiam, Bâwlpu hiui a ni a Putar tak a ni a A pian a tha lo va A rubseh a, a ke te a bai a, a zeng bawk a Kaih ngaiin kal tha thei lovin, che tha thei lovin chhûngte bawihsâwmin a awm ta reng a ni a Hla te sa hova, zân thum tlaivâr pawh a ning lova meng tlang thei, hlim reng mai a ni a Pathian Thlarauah a pianthar a, a lâwm êm êm thin a Ṭhian kawm hlei thei lova a awm tâk hnu chuan, "Ka awm-zia i hre vek a, ka rethei ta hle mai a Pathian hming faka thian zahova han inkâwmte ka châk thin nên, ka thei ve ta si lo va, hla min han siam sak ta che," a ti a Chutin lai chuan kei pawh ka nupui a hrisêl loh avanga damdawi ina kum khat lai lo awm tawh hnu a ni a A rilru tûr hi ka lo tawmpui ve viau mai a Rilru lungngai leh thlaphâng taka, khawvêlah hian ka tân hlimna leh lâwmna a awm lo ve, matse choâkte hi en ila, Pathianin kan nunna hi min zuah sak teh phawt sela tia khawvêl hrehawmna ka lo enfiah a, kan thih hnu thlarau thawhlehnaa nun thara kan nun lehna lam thlîra ka lo inhnem thîn lai tak a ni a Dârlêta hian lehkha min rawn thawn a, ka rilrua ka lo vei lai a nih bawk avângin hla pawh ka phuah sam hle a ni

HLA No 13 - Lalbuana Sailo, Biate khuaa mi hian fanu mal Lilipârmawii chauh a nei a A u te Durtlângah an awm a, a zin ve thin a, a zin chhûng chuan a thi ta mai a Sailo ve meuh nu leh pa hmuh phâk loh va ram hla taka phûm mai chu an ngai ngam lo va, a ruang lâkte an tum a A remchâng thei si lo va An khua a hâr êm êm a Lalbuana te nupa hi Kristian an nih atanga Pathian Thlarauva piangthara hlim êm êm reng thîn an ni a. An lusûn, khawhar lai chuan lehkha min rawn thawn a An chanchinte kim takin min rawn hrilh a, "Hla min rawn siam sak la, A thunawnah Lilipârmawii rawn telh ang che" an rawn ti a.

Lal Isua chu a pa vâna mi a ni a, vân mi pa khat mah tel ve lova hmêlmate kuta a thih laia A pa Pathian leh Lilipârmawii pa hi tehkhinin he hla hi ka siam sak a ni An nupa hian an rilru tûr ka hriatpui êm êm a, ka tuarpui bawk a Lalpa Pathian hnênah an lungngaihna zawng zawng chu hrilh an châk êm êmin ka ring a. Mihring ang han tehkhinin fa duh tak an chânna ve ve kha sawi dûnin inthurual t'âng hlea ringin he hla hi siam a ni.

HLA No. 14 - He hla ka phuah dâwn hian kan Kohhran kan hlim êm êm a Kohhranho Pathian Thlarauva kan hlim hle chuan vân lam ngaihna rilrute a nasa zûal thîn a. Kohhranho unaute hmêl hmuh leh ngaihte a na thin hle a. Kei pawh vân ram ngaihtuah in ka lung a lêng êm êm a. Thi thei mai dâwna in-

hriatnate hial ka lo nei ta a Mahse lunglêng ringawt chuan a lo thih mai theih lêm la va Ka mihring lamah chuan thih hlau hle mah ila, Thlarau lam thila ka ngaihtuah chuan Paula'n 'Thih pawh hlâwkna a ni' a ti ang deuhvin thih mai pawh ka châk mah mah a ni Tichuan he hla hi ka rilruah a lo chhuak ta a

HLA No 15 - Biate khuaah Lêng khaw zaithiam leh mi hlim 15 kan kal a Ni nga kan châm a Nu tar leh pa tar te, an Lal leh Pastor te, Pu, Lalkherha te inngai takin tap chungin kan inthen ta a Khaw chhûnga mite lunglêng chuan Bawng leh Vawk kan talh dâwn a, lo lêt leh mai rawh u, tiin min rawn chelh ta a.

Nula lamte hian min kâwm a, an mi ngaihzia chu ka kut an chelh a, ka malchunga lo mut tum hialle pawh an awm a Min han kaihkuah chawt maite hi an awm a Mittui tla zawih zawiha min kaihkuah chûk chûk maite han tawrh lai chuan mihrinna lam rilru neih maite hi a hlauhawm hlein ka hria Mi sawisêlna pawh kan dawng ngei ang tia ka han inngaihtuah hnu chuan Fanai-ho hi kan pi pu chenah Sa leh râlah an duai bik ngai lo va Lei do sual râl donaah pawn hian ka hlau lo vang Râl chu zualin tam hle mahse min tichhe lovang tiin ka rilru ka insiam sauh sauh va He hla hi ka han phuah ta a ni

HLA No 16 - Biate khua kan khua (Lêng)-ah an lo zin a, Thangkûngi, Laipuia fanu chu khawsikpuiin a nâ a. An hâwn hnu rei loteah chuan a thi ta a Ka

mın hen sâwm a, ka han ınbuatsaıha hla ka hmu theı hauh lo maı a. daı vêl ka fan thınnate ka han vâk vel a, ka han ţawngţaı pawhın hla tûr ka phuah theı hauh lo maı a

Chhım bıal Cherhlun khuaah Lalho Conference tûrın ka kal a Hrangtûrtlâng chhım laı Lungrêng tlâng bulah khaw thlîr an tı a Chutah chuan kan chawl a Chhım lam leh hmâr lam ram te, khaw chhak lam Halkha tlâng dung lan theıhna hmun nuam tak maı a a nı a Khawthlîr vêl a nuam hle a kan chawl hahdam hnu chuan Kan kal leh ta a Ka thıan'e chuan mın kal san a, muang chângın rılru ınsıamın ka ngaıhtuah a Ram ka han hmuh theıh zawng zawng chu Pathıan kutchhuak leh remruata awm a nı tıhte ka ngaıhtuah a Ka han ţawngtaı ta a, ka bân phar meuhvın ka tawngţaı te chu a tuı hle maı a Chutah chuan he hla hı ka han ngaıhtuah chhuak ta a 'Ka ţap khaw vêl ram zauvah hıan' tıh hı a bul tanna ka hmuh hmasak ber chu a lo nı a A thunawnah ka dah ta a Thangkûngı hrıat rengna hlaah ka phuah ta a nı

HLA No 17 - He hla ka phuah laı hıan ka lung a lêng hle maı a. Pathıan thu sawı a zın chhuah daıh a, ka khuate pawh enkawl lo va Pathıan rawngbâwl hı ka ţilruah a chêng tlat maı a Deıahte ka vak vêl a, ka lunglêng chu dam zo lo dâwn hıalah ka ınngaı a Ka ţhıan kawmte ka lunglênna mın hrıatthıam puıtu apiangte chu ka ngaı êm êm zêl maı a He mı tum

hlen, Thlarau Inngaih an tih thin chu ka han hre ve ta a Nula hmêltha an kawm thinte hi sual a tel ang ka ti thin a Nula 3 te nên kan inhmangaih hle mai a Sualna a tel ang tih a hlauhawm thin hle mai Ka han hmuh a, ka han kawm apiangin ka tah an tichhuak a, Isua Krista Thlarauvin ringtute hnênah Amah anna ri ru hmun khat pu tih hriatna Thlarau chu kan zing-ah a awm tawh avângin rilru a inrual a, inngaihna a awm thîn a lo ni a Chutia mi kan ngaih lai chuan Kohhranho pawh kan lo ngaiin, kan thlahlel a, kan lungchang engkim a lo dangin ringtu hmêl kan pu a Vân rain leh Pa, Pathian pawh ngaih a lo zual a, Thenrual ngaih a nâ a, khua a har zual chàng hian dai vêl fan mai mai te hi ka thlahlel a, chaw ei zai pawh rêl lo hian ka vâk thin a Chutih lai chuan he hla hi ka siam a ni

HLA No 18 - Phuah chhan awm lo,

HLA No 19 - He hla hi Bâktawng Lalnu Dârchawng-puii mumang atanga siam a ni a A thu awmzia enin a tum ber chu hmuin ka inhria a Amah pawhin a tum ang leh a duh ang chu hmu fiahin min hria a, a lâwm hle mai

HLA No 21 - He hla siam hi harsa ka ti hle mai Tawngtaiin Pathian hnênah ka han dîl thîn a Mahse hla ka siam thei chuang lo, ka pa dam laia a khaw-hmun hlui leh an sûlhnu eng engmaw hmuin kal vêl

ila ka hmu thei dah lâw maw tûn ka kal chhuak a An khawlai lênna hlui kawtthlêr te, zu leh sa an eia an inna, an ni lum aina te, chu hre rengin An Sahrâng kah lute nêna kawtchhuah, an tlangtlirna, mipui an han ṭhawna hmun ka thlen chuan, Aw, kan pate chuan hêngah hian khaw chhûng mipui an han thlir a An sûl hnuah keinin Lalpa Pathian fakin kan awm a Chhuah lam leh tlak lamte hawi vêl ila, ni pute sulhnu a lo ni vek a Mahse vâi ramah khaw hlun an zawng zo ta si a Vân lamah hahdam taka rorêlna harsatna rêng awm tawh lohnaah chuan khawvêl ngai lovin an lêng zo ta tih hre rengin kawtchhuah atang chuan hmun hlui zawng zawng ka han fang chhuak ta a He hla hi ka hmu ta a ni

HLA No 22 - Pathian rawngbâwl hi Kristiante tân a tûlzia fuih nân he hla hi ka siam a ni

HLA No 23 - Jerusalem hian chanchin tam tak a nei a, sawisên a ni lo ang Tuna'h British Sorkar hnuaiah Jentailte iahbeh hnu kha Judate tân a la awm leh ta hi, Lalpa hun tiam kha a lo kim ta a ni e Lalpa a lo kal dâwn ta Ringtute an va lâwm dâwn nasa em ! tih sawina hla a ni

HLA No 24 - He hla hi chheih zai (Tlânglâm zai) phuah lêt vena a ni Hetiang hian an ti a "Nanga zalna bâwngin tlâwm hnuaih, kei ka zâlna thadâng ir no, tainêmah, ka chan a u zâwk e, Lal Isu" He hla

an sak ka hriat hian ka thin a ur êm êm a, ka phuah lêt ve ta a A awmzia châng khatna hian vân ram leh hremhmun a bûk sak a ni a A châng hnihna hian zu hmunah Thlarau nunna a awm lohzia, Pathian kâa thu tin chhuak a lâwmawmzia, a thlum zia te a sawi a ni Châng thumnaah hian chuan Pathian duh lotute chuan A thinurna an la tâwk ang Tûna ti eltute hi an huaisen lua e Pathian hlauhna châng hria ula, nakinah tumahin A thinur lak ata an hum thei dâwn si lo che u a, hetia tiel hlawm lo hian hlau ula, ngaihdamna dîl zâwk ula, tumah phên tur tha huaisen dang an awm lo va, in zu bêlin a chhan thei hek lo che u a, mi huaisen ber chu Isua, Hlingphiar khimmawia kha a ni e, tiin he hla hi ka phuah a ni

HLA No 25 - He hla hi Savation Army Pâw tân ka siam a ni

HLA No 26 - Savation Army pâwlin kum 1936 hi Beihrual nân an hmang dâwn a An thupui chu 'Khawvêl hi Pathian tân' tiin an puang a Captain, Pu, Chhûnga Sialhawk Corp-a mi a lo kal a "Beihrual hla min siam sak rawh" a ti a Ka han siam ta a An Pâwl Dân chiang taka ka hriat loh avângin ka duh angin ka siam tha thei lo niin ka inhria a, hetiang hian ka han phuah ta a

HLA No. 27 - He hla hi Chhim bial AITHUR khua a miin min siamtîr a Hmeithai a ni a, a fapa chuan nupui a nei dâwn a. An khaw thlang lam Tui-

châng luiah a tla ta a A nu chuan a tuar nasa êm êm a, An khaw kiang Khawbriah ka zin laiin ka hnênah an lo kal a "Hla min siam sak tûrin lehkha kan rawn thawn che kha, i lo hmu em ?" tia an sawi ka han hriat veleh an duhna êm êm rilru chuan hla phuah châkna min neihtîr nasa ta êm êm mai a Hla phuah tûrin ka inbuatsaih nghâl a, he hla hi ka han phuah ta a ni

HLA No 28 - Salvation Army Pâwlin Zâwlnei Corp leh Sialhawk Corp Biak In lawm nân min siam tîr a ni Thlalêrah Israel-te chanchin zawng zawng leh Jesea fate chungchâng, Solomona Temple thlengin Isua Krista thlengin ka han ngaintuah a, Pathian hnênah rilru tawngtaina leh Pathian Thlarau Thiang hlim pâwlna leh awmpuina lo chuan engmah a tha thei lo tihngaihtuahin he hla hi ka siam a ni

HLA No 29 - Kum 1936 September thlaah Pastor Bial Inkhâwmpui Lêng khuaah a awm a, Chu mi hun lo thlen hma chuan ka rilruin chu Inkhâwmpui chu ka lo er êm êm mai a Krista thisen zâra unau te, chhim leh hmâr, chhak leh thlanga mi an lo kal khâwm tûr leh an hâwng darh leh tûrte ka lo ngaihtuah lawk a "Kristian kan lo insuihkhâwm hi vân lam tih dân a ni," tih hlate min hriat chhuahtir a Favâng khaw thengthaw leh khawthiang hun, ni chhuak êng mawi tak leh ni tla no nghial leh boruak thiang tak mai, zân thla êng no nghial hun la a chhak leh thlang chhim leh hmâra mi hmêl hlim tak tak leh Pathian

hming fak tûra taksa leh rilru inbuatsaiha Bial khâwm-pui hmang tûra Lêng khua la hmu ngai hauh lote pawhin hmuh ve châk hrim hrim leh Pathian hming fak tûra inkhâwm leh zai te, thusawi, sermon ropui tak tak ngaihthlâk châka khaw tina mi lo kal tûrte chu rilru mitthla leh suangtuahnaa lo thlir lâwkin chu mi hun lo thleng nghakhlel leh mikhual hmêl hmuh châk taka lo thlîr lâwkna ki nei a Tichuan ni thum chhûng leka Kohhran hlim tlâng taka awmho chu ni reilotêah puanthuah têl ak chhuaka an chhuak darh leh hun khawhar thlâk leh hrilhhai taka ka awm tûrte leh khaw thal lo chhuak chho zêl tûrte ka ngaihtuah a He hla hi mikhualho zir thiam hman tûrin ka lo phuah a ni

HLA No 30 - Kum 1936 September ni 6 Pathian ni zân Inkhâwmna atiangin ka rilruah a lo lang a, Ṭawngtaina thu hi hlaa sak theih tûrin ka siam a ni

HLA No 31 - He hla hi kan khawchhiar Kâp-rûma chu a nupui Biwihnûai a thi a Amah hriat rengna min siamtîr a ni A nupui chu mi hlim, Thlarauva piangthar a ni a. Pathian chawimawi nân Sial 2 leh vawk 1 an talh a Hlim taka awm dûn ṭhîn an ni a A thih san tâk avângin a khawhar lung-lêngin hla phuah tûrin min sâwm a, 'Mizo hla takin phuah ang che' a ti a, ka han phuah ta a ni.

HLA No 32 - He hla hı khawvê'ah ıntbenna a tam êm a. Thıhna avângın chhûngkua te, thenrual duh takte kan han ınthen hıan vân ram ngaıh a zual thın a Chuvângın Pathıan thıl sıam chung lam nı leh tha leh arsı te, leı lamah ram mawı tak tak te, chhûm leh vân dum pâwl ruaı maı leh luı leh tlângte ka han thlır a, vânah rıngtute khawsa zıa tûr zawng zawngte ka han ngaıhtuah hıan leı mıhrıng nun hı harsa ka tı êm êm a, ka zın kal vêl Chhıahtlâng khuaah ka cham a, chu mı chhûng chuan ka sıam a aı (24 6 1934)

HLA No 33 - He hla hı Lêng Kohhran kan nguı êm êm a Bıak In-ah ka ınkâwm a, mı kan tlêm hle a Thıhna avânga kım lote an nı a A then chu Pathıan thuawı ṭha duh lo va hnungtawlh te an nı nual bawk a Ka *rılru a na êm êm a, hrıa sela chuan Pathıan hmıng hı tuman an phatsan phal lovang tıhte ka* ngaıhtuah a Lalpa rıngtute rapuızıa an vân khawpuı an nuugchangte mıtthlaın ka han hmu a, an hlımın an lâwm a nuam an tıh êm êm maıte ka han hmuh chuan he hla hı ka sıam ta a nı.

BIAL IN LAWMNA HLA

HLA No 34 Chhim bıal Pu, Lalsaılova khua Lunglêngah ka zın a, October 9, 1936-ah Pathıan nı ka hmang a An Bıak ınahte kan ınkhâwm a Bıak ın thar a nıh avângın Bıak ın chhûnga kan awm laı

chuan an Biak in chu hlaa phuah tûrin min sâwm nghâl a Chu mi thlaah chuan ka phuah ta a.

Sâp ram te hian an ram lui hming leh tlâng hming thang deuh deuhte chu hlaahte an chawi thîn an tih ka hria a Keini Mizorama mite hian kan khawpui Aizâwl leh Lunglei te hlaah kan sa tam lo hle a An khaw hming 'Lunglêng' hi telh ila sak a hrehawm chuang lovang khawvêl lai hlaah phei chuan khaw hming chuang hi kan sa hreh chuang lo va Biak in lawmna hlaah pawh sak hreh chuan tûr niin ka ring lo va, a thunawnah ka han telh a ni

HLA No 35 - Chawngtui nuin lehkha min rawn thawn a, a lusûn lunglêng mangangin 'hla min han phuah ve rawh' a ti a He hla hi ka han siam a ni

NAU AWIH HLA

HLA No 36 - Pu, Mc'Call, Mizoram Bawrhsâpin lehkha min han thawn a, I hla phuahte ka lo hriatin tha ka ti hle a 'Nauawih hla te pawh phuah ta che' tiin min han sâwm a, ka han phuah ta ni

HLA No 37 - Kum 1943-ah Pachhûnga Lungdâr E) khuaa mi chuan A fa thi a ngaih êm êm, an phum ain Vân miputen an rawn hruai lai mitthlain a hmuh hu hlaah ka siam a ni

HLA No. 39 — Phullên khuaa mi Salvation Army Corp Officer Pu Sâpliana kan khuash a lo zin a Thlanrawkpa khuangchawi hla hi han phuah teh a ti a Ka han phuah ta a ni. (Oct '48)

HLA No 40 - Zobâwk khua Zairemi leh Biktawng khua khuai semhlumte khawlailung khuaa mite chuan lehkha min rawn thawn a. A rualin ka lo hmu a An khawhar lusûn hnemna lam hla tûr theuh a ni a An vaia intawm theih nun ka hria a he hla hi ka han siam ta a

HLA No 41 - Dârzo lal, Pu, Lalkhama chu Sorkâr-in Lal fel leh ṭha rorêl thiam nun a hria a Tang kapui Medal a pe a Chu mi lâwm nâna phuah a ni

HLA No 42 .- Zirtîrtu Saitâwna Lêng khuaa mi chu an nupain thing an phurhnaah an inhliam palh a A nupui chu a thi ta a A chhûng te, a unaute Champhai khaw lam atangin an lo kal a. "Kan vân duaina râpthlâk tak avânga kan tuarna hi hla min siam sak rawh" an ti a, hetiang hian ka phuah ta a.

HLA No 43 - Maubuang khuaa mi lusûn khaw har chhûngin hla siam tûrin min sâwm a Ka phuah a ni

HLA No. 44 :- He hla hi 'Mi Suai ka ni Lalpa min ngaidam rawh' tih hla thar a lo chhuak a, Kohhran hovin kan duh êm êm a, kan hlimpui a, kan lâm tlut

tlut mai a A thlûk hian lung a tilêngin kan ngaina êm êm a He mi thlûk pui hian ka phuah ve a ni

HLA No 45 - He hla hi Mitthi hriat rengna lung phun hla a ni Mi an thihin an hriatrengna lung an phun hma loh chuan rilru ngaih a tha lo reng thin a Mitthi ngaihtuahnate a reh thei lo va, an thlarau chu vân ramah kal ngei tûr niin ka ring a Vân ram hmuna an awmnate suangtuahna mitthlain a han hmu a, lung a lêng duh êm êm thîn a An lungphunte han hmuh hian rilru a tithar leh a thih ve mai châkna rilrute pawh a neih theih rum rum thîn, Chutiang a nih avâng chuan he hla hi ka han siam ta a ni

HLA No 46 - He hla hi Biate khua Laipuia fa a thi a, Hla phuah tûrin min sâwm a, Biate khua atangin Lêng khuaah hla phuah thar zir tûrin Nula zai thiam leh tlangvâl zaithiam an rawn kal tîr a, ka phuah thar chu kan zir hova hetiang hian ka han phuah ta a ni

HLA No 47 - Mêlthum, Sabual kâwn khuaa min phuahtir a ni

HLA No, 48 - Kulhkawn Pu, Telela fapa Sanglhana a thi a, hla min phuah sak rawh a ti a, a thunawn tawp 'Min ngaihtîr Zion tlâng fam tual nuam chu' tihah hian anmahni chhûng tân chuan 'Min ngaihtir Sânglhana mual liam tûr chu' tih tûr a ni

HLA No 49 - He hla hi Pu Thanga fapa Lalchungnunga B A Mizo rama a lo haw tûr Tuiah a che sual a, a tla a, vânduaithlâk takin a bo hlen ta daih mai a, chu mi sûnna tuarpuina atân ka phuah a ni

HLA No 50 - Lalpa lo kal lehna lam ka ngilruah la ngaihtuah nasa a, Isua Krista ringtute chuan ropui takin A lo kal leh hunah chuan an awm dâwn a ni tihte ka ngaihtuah a, lo inbuatsaih lotute tân chuan a râpthlâk nasa dâwn êm êm a, Inneihna puan sin ve lo te chan a hlauhawmzia te ka ngaihtuah a, betiang hian hla ka phuah ta a ni

HLA No 51 - Khawvêl hun ral zêlte ka han ngaihtuah a, thil kan hmuh leh kan hriat tam takin lung a tilêng êm êm a A chângin kan hlim a, a chângin kan lungngai a Kan ni tin Khawsak dânte a ṭhat loh chuan nakinah hremna nasa tak leh râpthlâk tak kan la tuar ngei dâwn a Amaherawhchu Krista thisen tlanna ropui tak avângin Amah ringtute chatuan lâwmna ropui tak an chang dâwn a ni tih ka hriatin he hla hi ka siam a ni

HLA No 52 - Ka nau Lallura chuan fapa mal a nei a, a duhâwm lai takin a boral ta hlauh mai a Kan ui êm êm a, kan hrilhhai êm êm bawk a, he hla hi ka phuah a ni

FIARA TUI HLA

HLA No 53. Kum 1937, September thlaah Circle No. viii (North Vânlaiphai bial) khua, Tuipui ral chhak

lamah Pu Thawmlia S A visitor hruaina Welfare committee N Vânlaiph i bial hmingin kan zin chho va, Khawbung khuaah kan riak a, Khawbung khua atangin Farkâwn lam kan pan a Fiara tui an tih thin chu hei hi a ni tiin miin min hrilh a, kan chawl ta a A tuite chu kan in a, ka kut ngeiin ka han suak a, ka dawt a, ka suak leh a, ka han pharh leh a, a tuifar rual chuan 'Luang ang che aw damten luang del del la, Thlang kawrvai rêng dai kawmah Hmingtha hluan thang lungphâng lo la, Hnam tinreng chhingkhual a zai chawi lai' tiin a thunawn hi ka han phuah hmasa ber a A thupui dang hi ka phuah zui ta zêl a ni

India ramah lui thianghlim ber nia vaihovin an sawi thîn chu Ganges luipui a ni a, ram hla tak tak atang pawhin damna tûr nia an ngaih avânga an pan thin angin Fiara tui pawh hi Tui tui ber leh thianghlim len vawt a nih avângin miten in an châk a India ram imun hrang hranga kal thin Mizo tlangvâlte chuan an ui hmuh leh an in apiang hi 'Khawnge, Fiara tui ka an in teh ang' tiin Fiara tui anga chanin an han in hin a, 'Khawiah mah khawharin, Thlaphâng suh ang che, I kiangah i pianna ram Mizo tlangvâlte kan awm zêl a, Hmingtha hluan thang lungphâng suh' tiin ka han thlah liam ta a ni

HLA No 57 - He hla hi PuKâwlkhûma S,A Brigadier chu a fapa a thi a, a tuar nasa êm êm a, Rawngbâwlnate pawh harsa a tihphah hle a Mahse khawvêlah Pathian rawngbâwl hi kan tihtûr pawimawh tak a nihzia hriain rilru inbuatsaih a tûlzia hla ka phuah a ni

HLA No 58 Favang mite a lo inhre chhuak leh a, Rengchalte an lo kiu va, Romei zâm tan leh ta ka han hmu a, ka lung a lêng êm êm a, ka han hawi vêla lurh tlâng te, Ṭan tlângte chu romei hian a lo bawm chêk mai a. Tlâng tam tak hla tak taka mite ka han hmu a, romei hian a bawm pe chek hlàwm a Khaw thâl chho vêlah Fartuah leh Vau Pârte a lo chhuak leh tûr leh Romei te nêna lang paw chiai tûrte mitthlain ka han hmu a Zânah lah khaw thiang tak maiah Ar site an lo lang a, Thlasik kawng lo êng paw chûk mai ka han hmu a, ka lunglêng chuan hla ka han phuah ta a ni

(HLA No 59–61 phuah chhan awm lo)

HLA No 62 He hla hi Rihah ka kal lain ka han en vêl a, kan pi puten Mitthi kalna an ni an tih ṭuînte ka ngaihtuah a, he dîl hi a hmingthang êm êm a, ka nu leh pate pawh an thihin an thlarau chu he dîlah hian an kal ve a ni ang tih te ka ngaihtuah a A lunglên thlâk hle mai a, ka mittui a tla a, hetiang hian ka phuah ta a ni

HLA No. 65 .- Indopui II a lo chhuak a, Hitleran khawvêl pum hneh tuma a bei chu British-in Pathian chakna leh thiam thila hnehtu a nih ngei beiseina nei phuah a ni

HLA No 67 . Nula leh Tlangvâl lai hun nuam leh duhawm laia inthlahlei leh hmangaih taka an lên lai hun hi ka phuah a ni

SAIHNUNA LAL HMINGTHANG

HLA No 76 - Brig Sâpliana lêng khuaah a kal laiin Hla phuahtu hming a tlar bulah chhiar theihin siam tûrin a kawhhmuh a A tlar bul tanna chhuk zâwnga chhiarin a phuahtu hming a chhiar theih tûra phuah a ni

LENG RAM

HLA No 77 Leng ram hi N Vânlaiphai chhak lam, Tuipui nêna an inkâra awm a ni a Mualcham nuam tak thlawhhma kawng chho awm lo, thing tui tamna leh buh leh bâl lam pawh hausak theihna ram a ni Hma sâng atangin tlâng hrisêl leh dam theihna tlâng dung nuam leh buhbâl awm theihna ram a nih avângin a khawtlâng hmingah pawh mi chêngte hlim takin kan lêng huai huai a ni tiin lêng khua hi an lo vuah a ni

Chutianga pipu atanga khaw nuam nia an lo sawi ve fo a nih avângin hlaa sak theihin Pu Saihnuna hian a lo phuah a ni a, a hla chhâng tlar bul zêl chhuk zâwnga

chhiara Hawrawp pui zêl hi chhiar thlâkin 'LENG ṬHUAM RAM VANHNUAITHANG' tih lang the tûrin ka siam a ni

Lêng khua hi a chângin Lêngthuam an ti bawk thin

HLA No. 79 - He hla hi Biate khua Laipuia fat nula pahnih a rualin an thi ta thut a Kawthalo-a th an nih avângin rei bawisâwm lova thi ta thut chu tuar thiam lo va, an tân hla phuahsak tûrin tap chungi min rawn ngên a, hei hi ka lo phuahsak ta a ni

HLA No 80 - Kum 1932-ah Saihnuna fan Romawii chu a thi a. A khawbar lunglên lain he h hi a phuah a ni

FANAI LAL THLAHTU LEH AN CHANCHIN

By Saihnuna Lêng Lal.

Fânai hi Pawih an ni a, Zahau, Khuangli, Halkha te nên chuan an dang

AN LALNA TLANG THATINKUALA Burma ram atangin Pâwih ram (Chin Hills) a lo luhin ho tam tak a nei a Rungtlâng (Halkha) chungah khua a siam a Chu chu Fânai Lal khaw neia kan hriat hmasak ber a ni Burma ram DAIDIN khuaa awm a ni a Pâwih rama a lo luh hian Rungtlângah a lal a, mi thiltithei tak a ni Thatinkuala a thihin a fapa Khenzahnawka a lal a A thihin a fapa Zachhûma a lal a Zachhûma chu Rungtlâng atangin Zinghmu tlâng a kai a A nau Hlâwndawhthanga chuan, "Keimi tui a in a Sakeiah a chang ta a ni," an ti Hlâwndawhthanga Keimia a chang ta chu pawi an ti êm êm a, hengtiang hian hla an phuah a (Lamsirh A fanute phuahna)

'Lawngpi ka leh tluang fiangan za va dâwn lang, Hlâwndawhthang ka biak hlanah mual liam tuan ai ! Vawi khat tâl be lova ram saah a chang a, a vak mai mai tûr chu an phuah a ni

Hlâwndawhthanga hian fa pakhat a nei a Hlawndova a ni a. Hlawndo thlahtu hi a lo ni ta a ni.

Zachhûma Zinghmu tlânga awm kha Ramthloh a kai a Bâwihtluanga hovin hmun an nghâk a. Khaw thum laiah an lal ve a Halkha nên an indo va, Haikhain Kâwlho an pun a, Bâwihtluangaho chuan an ngam ta lo va, an tlâwm ta a ni, an ti

An Lalna tlâng hming chu Thiam hlaah an hmang a, hetiangin —

'Ka rung khua e, raksa leh aw law
Ka zinghmu khua e, raksa leh aw law
Ka met khua e, raksa leh aw law,' an ti

Zachhûman Ramthloh a kai chinah chhiah khua khaw riat a nei a He Ramthlohah hian a fapa Fanai hi thihsan dawna a inhriat avângin Fanaia hnênah Sâpa leh rorêl siam tûrin thu a pe a Zachhûma a thihin a fapa Fanai hian Sâpa leh Rorêl (Buh chhûn leh Sa chhiah) a lo siam nghet ta a ni

Fânaia hian Khuang vawi nga a chawi a An h'a phuah chu hei hi a ni — (Khuangchawi Hla)

'Tla tla law van rêl lai ni e,
Mangal nitin a zâl liau ve,

Ka chung lai ni fakin tla law Ka khuangchawi ni hian ni tla lovin ni thum lai inzawm sela a tihna a ni

Fânai chu a lo tar thi a, a fapa Pakhupa a lal a A thih hnuin a fapa Khawtinnawla a lal a Khawtinnawla a lal laiin Thlanrawn lei do a lo chhuak ta a Khawtinnawla a thi a, a fapa Chhanruanga a lal a

Chhanruanga chinah chuan Thlanrawn an ngam ta lo va, an khawpui Ramthloh chu Fanaiin an lo tlân san ta a An khuate zawng zawng nên Hmawngfiang an kai a Chutaṭangin Tidai an kai leh a Chutatangin Zâwngte an kai a Zâwngte an kai hian kawng pêngah chhâwl an dah dik loh avângin Lêntlâng dung an zawh a Ṭhenkhat chuan phaipui (Manipur) an pan niin an ring Zâwngte an chuan Chhanruanga chu khua lian tham takin an awm a Khuang a chawi nghe nghe a Ramthloha a khuangchawi nên a vawi thumna a ni ta Hetiangin Hla a puah a,

'Kha hlan kan pu leh zir chia e,
Nau than thuam nghilh hlah ai u law,
A tu rual nau nau san na e'

Pi leh Pu te tih dân a ni a, Ṭhangtharten theihnghilh suh u a tihna a ni

Chhanruanga chu a khual zin Thlanrawn lal Chawnglulan ama kut ngeiin a that a ni, an ti Chhanruanga chuan fapa pahnih a nei a A Upa zâwk Chhunhleia a ni a, a nau chu Rorehlova a ni Chhunhleia chuan, 'Ka pain Chhunhleia min ti a, ka pa thattu Thlanrawn chu kan chhûng chhûn ang, tiin thiam pahnih a hruai a, in khat theuh an tum a, an tum theuh an chhun fuh hle a. In khat chhûn chuan tumin keimah Chhunhleia tiin a han bei leh a Mipuiin an lo bei ta a, an lo that vê ta nghe nghe a A nau Rorehlova kha a mahin a Fahrah ta a A u Zabluani nên chauh an ni ta

a. An laichin Râlzathanga th'ahte khân lal khalh an tum a An intibuai ta a Zahluni chu vau daih an tum a 'Vawi khat chu Zahluani tui chawi a chhip chhanah a hnam phurh chu an sah chuh sak a ni,'an ti

Rorehlova chu naupang thinlung pu siin khaw neih chu duh vena châng a hria a A ute intihbuai vêl lai chuan lungtê hian khaw lem a siam a, a laiah a lian ber chu a In tûrah a dah a 'Ka la Lal dâwn a ni' a ti ṭhîn a, An laichînte chuan an haw thîn hle mai a 'I Lal hrep lovang e, an ti a, an tlawh chhiat sak vek ṭhîn, an ti An laichinten an tihbuai avâng chuan an unauvin Rallang khuaah Zahau lai hnênah ṭanpuia sawm tûrin an lut a Ṭanpui a hnêkin Bâwiha siam an lo tum a, an thiang lo sa, khawzing sa eiah an lo tir a (An tui leh chaw vawi khat ei chu kan bâwih an ti thîn) Mahse, an in duh lo va, mahse an barh luih a, an tlân chhuah pahin 'In chaw ka ei lo ve,' tiin an kâ ata chu an phawrh chhuak a, in chhûngah an paih lut leh a

Vailen hma lawka Zahau leh khawthlang indo khân Rorehlova kan bâwih an ti a. An lukhawng an thing a, Fanai-in an pe duh lo va Sailo Vûta thlah nên an ṭang a, an indo phah ta a ni.

Rorehlova leh a u Zahluani chuan an khua Zâwngtêah an hâwng leh ta a. Rorehlova chu a lo tlangvâl ta a An laichîn Râlzathanga thlahte chuan an ngam ta a

A Lal hlen ta a ni Thlanrawn râl an Hlau ta reng a A khuate zawng zawng nên Luseiho awm khâwmnaah Selesih Pu, Kawlha khuaah an lut ta a

Rorehlova chinah hian Fanai hian Tiau lui thlang an lo kân ta a ni Chhuan sarih chhûng chu Ţiau lui chhak lam Chin Hills-ah Lal khaw neiin an awm thin a ni Fanai hian an lalna sakhaw hlaah an hmang thin

'Ka rung khua e, raksa leh lai chi e,
Ka zinghmu khua e, raksa leh lai chi e,
Ka Rumthloh khua e, raksa leh lai chi e,
Ka zâwngtê khua e, raksa leh lai chi e, an ti a ni

Rorehlovan a Zâwngte khawpuia mi Ţiaural thlang a rawn tlâk pui zawng zawngte khân tûn thlengin Zâwngte pawih khua an invuah Mizorama chhîp lama samzial Hauhulh lo phawt hian chuan Rorehlova khua Zâwngte a mi vek an nih avangin a Zâwngte pâwih chhuak an inti vek a ni

THLANG TLAK HNUA FANAI LAL RQREHLOVA CHANCHIN

Rorehlova Selesih a Lusei ho zînga a awm ve achinah rei awm lovin Pu, Kâwlha ho chuan thlang tlâk an rêl ta a Rorehlova leh a khaw pângngaite chua 'Pu Kâwlha thlang a tlâk chuan a khuate tam tak hian an zui peih lo ang a, ' Chhak l.m panin khua i

siain leh ang u," tin a khua te-ho nên chuan an in bia a, an hlim êm êm mai a, hetiang hian hla te an phuah a

'Ka lenrualten thlangtiangah zâm lai an rêl,
Chhaktiangah lâwm zêl ing e râl i daiah
Chhaktiangah lâwm zêl ing e ral daiah
Pautu zawng tlâng sai lianpui dang thla zêl ing e
tin Sa lu lâm hlain an phuah a ni

Luseiho thlang an tlâk chuan Rorehlova chu chhak lam panin Dultui tlâng a kai a Lallula hian thlang tlâkna remchâng a hre lo va, Rorehlova a fin a Dultuiah chuan an awm dûn a Kum khat an awm dun hnu chuan Rorehlova'n Bâwlte tlâng kai a tum a, Salulam hla hetiangin a phuah a :-

'Hnám tin kan lungrual zêl e, phaw sial khaiin,
Hnam sâwm vâl tha veng ila Ţiau tui kuamah
Hnam sâwm vâl tha veng ila Ţiau tui kuamah
Bâwlte tlâng kai rêl ila Di ar ku thâwn' an ti

a. Bâwlte tlâng an kai leh ta a Lallula pawhin 'Hmun khata awm a ni ka duh,' tiin Rorehlova cau a zui zêl a Rorehlova leh Lallula chu Bâwlte tlang chuan inţhen an rawt ta a. Kum khuaa unau anga an awm theih nân 'thu tiam chhe thei lo i siam ang' tiin Lung an ling a, hetiang hian an ti a - Lung phêk an pawm ve ve a, lei an lai khuar a, ni leh thla an kâwk a

'Nang leh kei chu kumkhuaa unau anga awmah, lei kan do leh intanpui zêlah, kan chhiahhlawh duh duha inkal tawn theihah, eng kawngah mah inensan lohah, kan thu tiam hi bawhchhia apiang ni leh thlain min tlâkpui sela, he kan lung phûm hi kan thlân lung ni rawh se' tiin, an lung phûm chu lei laih khuarah chuan an thlâk a, an chhilh ta a Tûn thlengin Rorehlova Fanai Lalho leh Lallula Sailo Lal thlah hi unau angin an awm a ni

Lung an lin zân chuan Rorehlovan mumang a nei a "Lallula nên Rua kan lo phun a, a kuai a lo tha ve ve hle mai a, Lallula raw phun chu hmar lamah a lo kuai a ka phun chu chhim lamah a kuai a ni" a ti a. Chu mi mumang ang chuan an thlahte thlenga chhim lam leh hmar lam pana an Lalna tûr hi ni âwmin an ngai a ni An inthen ta a, Lallula chu Thinglubuk zovah a kai ta a, Rorehlova chu Lungkeiphaw a kai ta a ni

Rorehlova hian hmân laia a unauten a khua an chhuh dâwn lai vêla naupang dangte leh tlangvalten an tih duhdah deuh dâwn a, Lalber pawh a la ni mai thei a, 'naupang' tiin zah lo hauh suh u' tia lo chhan thintu Renthlei mi Chhîngchuma hi vêng neiah hotuah a siam zêl a Tûn thlengin Fanai hian Renthlei chu unauvah an neihin an ngaina êm êm fo thîn a ni

Rorehlova Lungkeiphaw a kai chuan khua tam tak a nei a, a Lal ta hle mai a Hlawncheu lal hovin Fanai an lal leh dâwn, kan chelh lovang kan do loh Luseiho

nên an inkawp si a, han do mai dâwn ila Lusiho hian an tanpui si ang a, tihhlumna i ngaihtuah ang u', tiin hetiang hian an ngaihtuah a. An 'tam lai lui kam vêlah Lawi kawlh silai pawha kah ngam loh Hlâwncheu ho chuan an nei a, chu Lawi kawlh chu kan pe ang che ti ila, zû, zûk ila a zu ruih hunah kai intir ila, a lo si hlum ang a, a ding chhuak zo lovang an ti a. Rorehlova chu an ko ta a An ruahman sa ang chuan an ti ta a Lai lui zâwla lawi chu a lang ruau ruau thei a Chu lawi chu pêk tûrin an kawh hmuh ta a A ruih hle hnu chuan chaw an fûn sak a, hrui zên an pe bawk a, lawi hlîng tû-in a chhuak ta a Chaw fak lai ni sat vanglai hian Lai lui chu a zu thleng a, Lawi kawlh chu a hling ta mai a Hlawncheu ho chuan, "Rorehlo hi khawzîng leh Pathîan nih a bawm a si pei, a thi lai lo' an ti a, Hlawncheu lai chu an Lawi kawlhin a si ngam si lova ka chhiahhlawhte tâl kha tlân ula that rawh u," an ti a Fei kengin an lo zu chhang a, "Kan khawh thelh chuan keimahni min khawh nân a hmang mai ang," tiin an khawh ngam ta lo va. Rorehlovan Lawi a kaih veleh khâh a kalna zawn zêlah chhûmpui a zîng a, hi sa' lovin a dai hlim zêlah a kal a, dam takin a khua a thleng ta a ni. Hlawncheu ho chuan, "Rorehlo hi khawzîng leh Pathian nih a bawm i thah theih awk a si nawn lo, Bawi pi a si thiam thiam lai," an ti mai mai a ni, an ti

Rorehlova chuan Sialte a chhun a. Puante a tial a, hetiang hian hla a phuah a.-

"Kei chu e ka hmaten e pa lo ar bang ka vaia chu e, Rûn in hlam kul sak leh tum lian a dir va zawh ulaw" A thu awmzia hi a retheih laia a unau hovin lal khalh an tum a, an tihbuai lai kha hre rengin, tûn-ah chuan In pawh hlam sawmhniha sei ka nei a, Se-chal lian pui pui pawh ka nei khep khup mai a ni, a ti a ni.'

Lalhula Zopui khuaa a awm laiin Thlanrâwn an rawt a Rorehlova khuaah pawh patling hlîr 30 an that a ni an ti

Rórehlov'a chuan a pa Chhanruanga leh a u Chhun-hlkia phuba chu a la ta ngei mai a, Chai Hla a phuah ta a —

'Chhin phu a tang ngai a sâng lo ve,
Thang maw thlang lênkâwlah,'

a ti a Lallulan Chai Hla bawkin hetiang hian a phuah a -

'Ka zo khua hi dem lo u,
Thlânrâwn thlunglû ka lâkna,
Phanpui zur nguai aw e,

tiin Rorehlova chuan a tih tûr ti zovin a inbria a Thlang tla ve tawh ila, a ti a Pi pu doral kan nau ve Thlanrâwn Thanchhûm sat daun, Thar khaw kai i sel ang, tun hla a phuah a Lallula leh Rorehlova chuan Thlang lam panin khua an siam ve ve ta a

ROREHLOVA LEH A THLAHTE KHAWSAKNA LEH AN LEI DO THU SORKARIN RAMRI A SIAM THU

Rorehlova chu Lungkeiphaw aṭangin Cherhlun a kai ṭhla a. Cherhluna a awm lai hian Thlantlâng lal Hnawksaka a dam lo va Rorehlova khua a mi Thatrivunga Hniarthul mi leh Hmârbova Lusei mi dawi sût tûrin an ko va An pahnih chuan an han kal a An han thlen chuan bâwl hlo te an siam a, an ṭhu dûn lai chu Thlântlâng lal vek Sibutan 'Hmarpa ka that ngai lo ve,' a ti a, Hmarbova chu silaiin a kâp dâwn a vawi hnih a chehtîr a, a puak thei lo va, chu Hmar pa siamtu ṭhatzia chu a ti a. Thatrivunga zâwk chu a kâp a. Hmarbova chu a tlân hâwng ta a An khua Cherhlun a thlen chuan Hniarthul hrin zawng zawng chu an thin a uar a, kan sai ram chhuak dâwn e, tiin a rûkin an kal chhuak a. Thlântlâng khawper do loh Changkal an that ta chiam mai a Rorehlova fa upa ber. Samtawia khân Thingsai kai a tum lai tak a ni a, a in dang thei ta lo va Khaw chhakah an pu Nicheuva nên an tlân chho ta a Chutia an luhkhung chhoh mai loh chuan Thlantlâng thinur an hlau si a Samtawia leh a nupui Tawlthliahi chu Ṭiau râlah an chho ta daih mai a. Kualsawia leh Khawtindâla chu a awmpui ta a. An pafa thum chuan Pângzâwl an zuan a. Pâng zâwl aṭangin Zobâwk an kai a. Phailâng aṭangin hmar lam an pan zêl a, Kawlri an zuan a, Kawlri aṭangin Hniartlâng an kai a Hniartlâng aṭangin chhim Vângchêng an kai a. Vânchênga an

awm hian Samtawia te nupa kha an ban hruai thla a Vânchêng atangin an pafa za chuan Chawngtleng an kai a Fa upa ber Samtawia chu a thi ta a Samtawian fapa pakhat Dokhama chauh a nei Samtawia a thih hnuin Rorehlova chuan a fa dang pahnih Kualsawia leh Khawtindâla nên a tupa Dokhama pawh awm hrang lovin Piler an kai a (Rorehlova Chawngtlenga a awm lai hian Kamliana'n a bêl a, a fate Hausâta thlahte saw an ni Vêng hrang an siamsak thîn) Rorehlova Pilera a awm lai hian Hualngo leh Sailo an indo va Rorehlova chu tanpuituah an sâwm ve ve a An châm chhan ve ve reng mai a A inah Sailo an lênin Hualngovin bang chhakah an lo ngai thla a Hualngo an lênin Sailovin an lo ngai thla a 'Tu hnênah mah ka tang lo vang In chauh leh Buhfuh ka hlan tawn zêl ang che u,' a ti a

Hualngovin an ngai thei ta lo va "Nang Rorehlo pawitepa, i duh duh naah tang rawh Hualngo hrin chuan kan duh chuan Vân pawh chim sela kan do pâwng thei ang," an ti a, an tlânsan ta a Rorehlova thin a ûr a, "Min ngai lova ka kailâwn rap thlak lek lek a, ka tapchhaka tûk tin tap tiau tuau va min thlêm a, chuti taka an han tawng chu ka unau Lalluia mi ngai tak ngawih ngawih a awm si," tiin Sailo ho a pui ta a. A Pute punin Ţiau ralah a fapa Kualsawia a tîr a Thlahleinga zân tak an intiam a Hualngo ho khua chu tumah inchhan tûr awm lovin zân khatah ram tin an bei ta a, an ngam ta a Rorehlova nupui chu Pîlerah a thi a Pilêr atang chuan Lungchhuan an kai a Rorehlova chu a thi ve ta a.

An pa thih hnu chuan Bemtar an kai a Bemtar atang in Khawvangluang an kai a Khawvang atangin Khuang hlum an kai a Khuanghlûmah chuan Kualsawia a thi ve ta a Rorehlova fa chu Khawtindâla chauh a dam ta a ni Khawtindala chuan Samtawia leh Kualsawia fate ho chu a no ta zel a Khuanghlûm atang chuan Thiltlâng an kai a. Thiltlâng atangin Râlvâwngah an kai a.

Râlvâwngah Fânai an awm lai hian Hmârho (Sam phiar chi) leh Lallula fate an indo ta a Sailo chu an chau ta hle mai a Râlvâwnga Fânai ho hnênah chuan Sailo hovin, "Keini chu Hmar hovin kan tappui min chhu chim a ni ta," an va ti a Khawtindâlan, "Lo lungngai hlek suh u," a ti a An tanpui a, an hneh ta a ni

Râlvâwng atangin Dawn an kai thla leh a, Dawn atangin Hnahchang an kai a, Hnahchang atangin Khâwngbâwk, Khâwngbâwk atangin Lungmawi, Lungmawi atangin Khawchhetê, Khawchhetê atangin Khâwnglung an luh leh a Chuta an awm lai chuan chhim leh hmar Lusei ve ve an inbe thiam lo va, Chhim leh hmar indo an tum vêl lai a ni. Khawtindâlan a u Kualsawia fate pathum Hnochhûma, Pahnuna, Lalthâwma te a ho a, a u Kualsawia thlân nghâkin Khuanghlûmah a kai a. Tawlthlîahin Khâwnglung a thut a. A fapa Dokhama Sialsir a kai a. Chhim Lal Lalpuithângan Dokhama Sialsir a kainaah hian chhô ta, hmun Khata ka awmpui chuan hmâr lam Lallûla fate Sailo lamah hian a tel thei lo ang a, min tanpui zawk nghet ang, tiin a fin chho ta a. Dokhaman a duh lo va, Fairp khâwih

Lungchhuanah a kai san ta a Lalpuithanga chu Sialsirah chuan a awm ngam lo va, Tuichang thlang lamah a chhuk leh ta a, Lalpuithanga rilru ang bawk chu puan chhim lam Lalthuama chuan Khâwnglunga Tawlthliahi Dokhama nu Lal Hmeithai chu lawn tumin a fin chhp va A lo dph bîk lo va Mahse, hmun khatah chuan tlêm an awm dûn rih a Chhim ho chuan Fânai lal hnêpah tawng tha lo tak an nei ta a "In Pi Tawlthliahi leh in Seluphan hi a hnawk e, la vek rawh u," an ti a Fânai ho chuan hnawksak min tih chuan kan la phawt ang le, an ti a An pi Tawlthliahi chu lâk an tum ta a An pi an lak chuan an khua chu an rûn ngei dâwnin an ring a, an pi lâk chu an âwih ta lo va Fânaiho thin a ur tawh si a, 'I tupa Zadûnan Sai a ai dâwn e," tiin an tih der a, zu chhim a hruai chhuak tûr angin chhim lal ho chuan an bum a Fânai ho chuan an Pi Tawli chu an hruai chhuak ta a

Hetih lai vêl hian Fânai hi chhim leh hmâr Lal hian tanpuituah duhin lan inchuh a Fânai lal zinga a Upa ber Khawtindâla chu hmâr lam Lalho hian an lo thîn a, a zin tum khatte hian Sial pas rihte a hâwn thin an ti Fânai ho chu hmâr Lalho hnênah an tâng nghet ta deuh va Chhim hovin, "In Pi Tawli leh in Seluphan a hnawk e' an tih kha an la hre reng a Khâwrglung rûn an tum ta a An Pu te Lungzarh leh Thlântlâng pun tûrin Dokhaman a mâkpa Khangula ho a kal tîr a Lungzarh Lal Kimhmunga leh Sânghleian an khuate an rawn ho va, an lo kal dâwn chuan hetiangin hlain an rawn thlah a

'Khawng tlângah ri chuai main
Vawr te law na min Rawlrel fa
Bung chhiah khawl napu tin ung Lal ling ngai a si
Tho law rimnam hnu kan zul e, Vawng ti law hram lian' tiin an rawn thlah a. Hmâr lam Lal

pawh an pun a Lalnguauva leh Lalvunga an khua te nên an lo thawk a Fanai lal chu Khawtindâla hovin Dokhama nên Zadûna nên Liancbema nên Hnochhûma nên panga an tel a Khâwnglung an rûn ta a An rûn zawh chuan Fanaiho chuan chai hla an phuah a

1. Lungzarh leh Thlântlâng a tho ruai e
   Sum tinmâna lêng kêl ang ka hnawl
2. Sum tinmanga lêng kêl ang ka hnawl,
   An laifa thawn an ri kal kal e,

Chhim hovin duap an kai a Fanai nên an inrem ta a. Fanaiho chuan hmun khat veka awm khâwm an rêl ta a An pa ber Khawtindâla chuan khuang hlum tlângah hian Khuang ka chawi rih ang e, a ti a Khuang a chawi a, Khuang hla a phuah ta a

Tluang ka thawn mi nih thei u law
Hming lian ka pa nam nghâl maw e
Ni chhuah tiangin sia chhun hawi e

Khuanghlum aṭang chuan Kêltan a lo kai a. Kam liana sate Taihmunga vêng neia an siamte kha Mual kawlah an dah ve a. Kêltan aṭang chuan Kan|

zângah Dokhama te nên khân an in awm fin ta vek a, an khua chu In 800 lai an ni Kângzâng atang hian Dokhama Betluah a kai a Khawtindâla Hlingvawk tlângah, Kualsawia fate Sermualah an kai ta a

KHAWTINDALA LEH A U FA HNOCHHUMA TE CHHIM LAM PANA KHUA AN SIAM THU

Khawtindâla hovin Thingsai an kai phei a Khawtindâla leh Hnochhûma te unau thum chu inhnaih tê têin (Kêl daidan lekin) an awm a Thingsai atangin Hnochhûma te unau chu Mual'ianpui an kai a Khawtindâla a phei ve hmain Lakher hovin Hnochhûma te unau chu an rawn rûn a Khawtindala a phei ve leh a Hnochhûmate rûntu Lakher râl chu rawlrâl hlirin an bei a In 890 khuain theih tâwp an chhuah a, Lakherho chu an hneh ta a Fânai chhiah khuain an awm ta a Vailen hma chuan Lakher, Zotungho chu Fanai chhiah khuain an awm ta reng a, Kum 1913-ah Fanai lal Pazikan a fapa Saihnûna nupui an neih dâwnin vai lo lian tawh mah se chhiah chu thing ila engtinnge an lo ngaih teh rêng tiin Sangau lal thingtua a thing a Dârbêl, khâp riat chu an pe a Zin hawnah lâk atân tin an thlen inah an dah a An lo inngaihtuah fing a, Dârbêl pêksa chu an lo la kîr leh a, Pazika chuan, "I fapaah ka awm ang e, kum tin Sepui ka pe ziah ang che," tia ni leh thla chhechhama i kawhna kutte kha ka elh thliak ang a, i thutiam sawina, ka vawksa i eina hmui te kha ka tuai thla vek ang e,

thin a âng ta mai mai a ni Kâwlsawia fate pathum an unau 3 a inkawpin Dârzo tlâng an kai a. Vailianin an nang ta a Haochhûma fapa Lianbûka chuan Mual lianpui, Lunglêng, Dârzo a nei a Chutah chuan a fate pahnih Lalsailova leh Lalkhama chuan an pa ram chu an insem ta a Lalsailovan Lunglêng leh Muallianpui a chang a Lalkhaman Dârzo leh Vanlaiphai a chang a. Hnochhûma unau Pahnûna fa Hemphuangan Bualpui tlâng a chang a Khawtindala khân Muallianpui atangin Paawh tlâng Tuipu ralah a phei a. Paawkah hian a thi ta a ni. Rorehl'ova fate chu an thi zova, Khawtindâla fapa Patlaia kha Paawh atangin Thingsai a kai a Sorkar a lo lian a, a fate 3 tân ram an pe theuh va Lalchhûma khawhri a pe a Hleibawra Thingsai a pe a Dophunga Cherhlun a pe a. Tûn thlengin an nei hlen ta a ni

ROREHLOVA FA U SAMTAWIA FATE CHANCHIN

Dokhama Betlua a awm kha Betluah chuan a thi a Fapa pali a nei a Zadûna, Lianchema, Zakâpa, Pa zika te an ni. Betlu atangin a fapa upa ber Zadûna Vakâwlchuanah khaw thar satin a in dang a. Vakâwl chuan atangin Thilthek a kai a Zadûna naute kha Betlu atangin an inkawp a. Lungkawlh an kai a. Za dûna thilthekah a awm lai khân Zahau lalten Rorehlova nauppen laia a lauchhinte nên Lal an inchuh laia Râllang khuan Zahau lalten an khawzing sa an barh luih a bawih an tum kha Zadûna hnênah Rorehlova lukhâwng an rawn thlâk ta tlat mai a. Rorehlova'n a tu a fate hnênah, "Zahauvin tûn hnuah pawh kan bâwih a ni te an rawn ti ang a, min bâwih hauh lo ve, an thiang lo

sa min barh luih a, ka lem lo va, kawngkhârah ka paih lut leh vek a Kan inhnial a, min ngam tawh lo a nih kha An thin luih che u chuan lo indo mai ang che u In lo ngam lohva in lo pêk chuan mitthi khuaah pawh min hmu ngam lovang e, tiin thu a lo ro chhiah sa vek a An pe duh lo va Zahauvin Thilthek chu run an tum ta a. Pa fa lêndêng Ṭiauah an that a, an lo thleng lo va Zadûna'n Vûta Sailo lal a pun a, Vûtan a fapa upa ber Lalnguauva chu Zadûna bêl tûrin a tîr a, Zahau chu an do ta a Fânai chuan Singai an han rûn a, chu mi hnuah chuan Tihbual an rûn leh a An rûn fuh lo va Zahau lamin Thilthek kawtchhuahah an rawn râl lâk a (an rawn che) Kawt chhuahah an inkâp ta chiam a Zahauvin Lalnguauva chhiahhlawh upa ber Chawngneihlala an that a Silai tha leh Fungki an la a, Zahau râl chu an hlau va, Zadûna chu a vêng nei siam Liankûnga hnênah Lungrêngah a chhuk a Lalnguauva'n a nau Lalkhûma hnênah Lungchhuanah a chhuk ve a. Sailo lo Vûta Zahau chu chelh lo deuh va a inhriat avângin a rem ta mai a Fânaiho chuan anmahni mai chuan chhim lama an unau te nên khân an do va Zadûna Lungrênga a awm kha Tekmualah a kai a A naute nên khân kêl daidanin (hnai tê têin) an awm a. Ṭekmuala an awm bian chhim lama an unaute Khawtindâla khuate khân Do loh Sunthla mi an that a Fânai chuan Zahau leh Sunthla an lo kawp ta a An mang a ang a, Zahau chu Vûta ten an rem ta si a Sunthla nêna kan do kawp chuan a tha dâwn lo ve tia rem thu sawi tûrin Zadûna chu Râltlâng khua Zahauvah a kal ta a Zadûna chu an lo hrêng ta a Hetia an hren hlân hian an

khua Ţekmual chu an do pakhat Sûn thla khân rûn an lo tum a, an lo kâp kır ta a. An rûn ta lo va Ţek mual rûn tumtute chu an tam hle. Khua atanga mel hnih zetah Zuvaphaı Pangphır tiauvah an awm khâwm a Khua aţang chuan an thâwm na hle a, an thum mur mur te pawh an hre phâk a nı Zadûna Zahauvın an man a, an tân tîr a Kawl an bun a nı tıh Khuanglı hovın an hriat veleh Hmâna Lallûla leh Ro rehlovan Thlânrâwn an rawt dâwn a, an lo hnawh chhuah a an humhım kha hre rengın Zadûna tang la chhuak tûrin an ko ta a Zahauvın an phal loh chuan kan in kâp nghâl maı ang tıın tam tak maı an thawk a. Mıhrıng an tam êm avângın Zadûna chuan mın chhantu tûr an nı tıh a hre lo va, mın that dâwn ta u nih hı tiin a lo ınngaıhtuah mangang hle âwm e Amah chhantu Khuanglı ho an lo nı a Zahau chuan Khuanglı ho chu an lo hnıal ngam lo va, Zadûna chu an la chhuak a, an khua Ţêkmual thlengın Khuanglı ho chuan an thlah a nı an tı

Zadûna chu a chhûngte leh a khuate chuan thı tawh ah an ngaı a. Râla thıte an tıh dân angın a ruang lem hnahchhâwl siamın an puan thûlkhung ţha tha chuan an tuam a, an phûm a, an lo vuı vek tawh a nî á. A hmêl ngei an lo hmu leh ta chu a chhûngte leh a khuate chu an lâwm êm êm a nı Chutatang chuan Fânai ho leh Zahau ho chu an ınrem ta a.

Zadûna chu a nau Lıanchema nên Lêngah an chho va. Zâkâpa leh a nau Pazika chu Thangmual atangın Lêng an kal chho vé a. Lêngah chuan Dokhama hrın

Fânai ho chu an infin vek a, heta an awm lai bian Ţhing a tâm a (1880 AD) In 700 khuain an awm ho ta a Ţhing tâm a reh a, Lêng atangin Zadûna Sazûkhmunah a kai a Sazûkhmun atangin Biate a kai a Biateah hian Tarmitan a iawn tlawh a, Zadûna chuan Sial a lo talh a Biate atangin Lêngah a kai leh a Lêng atangin Khuangthing a kai leh a Khuangthingah chuan Zadûna chu a thi ta a A fapa Kâphleia chuan Zâwlsei leh Khuangthing khua chu a thut nghet ta a Chu chu Sorkârin an pêk a ni ta

Lêng atangin Lianchema chu Vanlaiphai tlâng Zokhawhmun a kai a Chutatang chuan Mualkawi a kai leh a Sa 150 a kâp a Chu mi hmunah chuan a thi ta a A fate pahnih Kâpchhûnga leh Suakhnûna an inkawp a Mualkawi atangin Lungkawlh a kai a Sorkârin an ram atân Lungkawlh tlâng leh Ţêkmual a pe a A thih hnuin a fapa Lalkangiova a lal a An nei hlen ta a ni (1954)

Lêng atangin Zakâpa leh Pazîka te unau chu an in kawp a, Khawhri tlâng an kai a In CO lai khua an nei a Sorkâr an lo lian a, Marlianan an khua a hâl sak avângin an awm thei ta lo va Zakâpa chuan a u Zadûna Khuangthinga awm kha a fin chho a, Sorkârin tlâng an sem a, Siallulâk tlâng a pe a A thih hnuin a fapa Thanchhûma a lal a. Tûn thlengin an la awm ta a ni (1954)

Pazîka chu Khawhri khua Marlianna a tâl darh khân hmâr lam lal Liankhaman a kianga awm tûrin a ko

va, Pazîka chu a khuate In 60-in an zui a. Ṭhiak leh Vânkal tlângah khua an siam a Liankhama chu in 1000 khua nei in a awm a Pazîka leh a khuate tân chuan buh an khawnsak a, thlêr tin maiah hian Buh-hûm chhîpzâwn thing laun an chhûng vûm rui mai a ni In 60 khua chuan an insem ta a. Liankhama chuan Pazîka chu Sial a talh a ni an ti Pazîka chu Ṭhiak leh Vânkalah chuan kum sarih chauh an awm a, Sor-kârin Lêng tlâng a pe a. Lêngah chuan Pazika a thi a A fapa Saihnuna a lo lal ta a ni Saihnuna a thihin a fapa Lalchuanga a lal a, tûn th'engin an la ṭhut ta a ni (1954)

Tarmitan Lêng tlâng a pêk hma khân, 'Champhai zâwl zawng zawng hi ka pe ang che, i duh em ? a ti a Pazîka chuan, "Ka pu, he mi phaizâwl mai maiah engnge ka ei ang ?" tiin a chhâng a Tarmita a nui a, "I duh loh chuan ram dang ka pe ang che," tiin an awmna ngai tlâng hi a pe ta a ni

FANAI LAL THAR TE LEH AN CHAN-CHIN LEH AN HNAM HMING

Fânai zinga lal thar lo awm ta te hi Râlzathanga thlahte leh Torela thlahte an ni a Fânai Lal thlah zinga Fânaia fa Torela thlah leh Fânaia fa Pakhupa fa Râlzathanga thlahte an ni.

I Torel thlah lal hmasa ber chu Dopawrha a nı Lıanbûka Dârzovah a awm laııo Lıanbûka Upa a nı Dopawrha chu pa lıan tak, chak tak, hmêl tha tak, huaısen tak a nı a An Lal Lıanbûka hovın chhım lam tlângah khaw thar kaı an tum a, Dopawrh ho chu Pâwıh In 30 laı a lo kaıpuı hman a Lıanbûka chuan chhım lama khaw thar kaı phei chu a duh lo va, a thulh leh ta a. A upa Dopawrha ho chu an lo kaı laklawh tawh sı a, an awm hlen ta a Vaılıanın an rawn nang a, ram an pe nghet ve ta a nı Tûn thlengın an lal hlen ta a Dopawrha chuan fapa 6 a reı a, Saıhema, Saıchhûnga, Saıpıanga, Sakeıa, Lalphuta leh Vâna te an nı.

II Râlzathanga thlah lal chu Pakhupa fapa upa ber dawttu mılaı thlah an nı A hmıng chu Dokhara a nı a Vaılen hma lawk khân Torel lal Dopawrha'n chhım khuaa mı a chah chho va, Lalna tlâng a buatsaıh ve ta a Sorkârın Ţawıpuı tlâng a pe a, tûn thlengın an lo lal ta zêl a nı Dokhâra'n fapa pakhat Aıchhûma chauh a neı

FANAIIN KAMLALA AN ENKAWL DAN LEH AN INKAWP DAN

Rorehlova fa upa ber Samtawia tân Nıcheuva fanu Tawlthıahı chınza lal an neı a A chıte khân Roreh-

lova leh a fate Samtawiate nupa chu bêl tûrin Rorehlova Chawngthlenga a awm lain Chinza lal Kamlianan a rawn bêl thla a Rorehlova ten Mat phai chamdur an neih kum takin a ni a Mat phai bapuiin an lo tungnung a ni.

Rorehlovâ leh a fate chuan an Pute an nih avângin Rorehlova thih hnuah pawh a fapa Samtawia te, Kualsawia te, Khawtindâla ten Kamliana fa Taihmunga te thlengin an awmna apiangah vêng hrang nein an siam zêl a. Ţiau ral mi Pâwih betuah an hmang ţhîn a Khawtindâla hnênah Taihmunga fapa Hausata leh Dokulhan, "In zâr kan zo rei ta hle a, in tâna kan thatna pawh a tain ve a. In chhiah khua Lakher ramah sâwn awmna tlâng kan zawng ve ang e," an ti a Khawtindâlan, "ni tak ang hmiang, khua lo tlin thei pawh mi ula, intheihnghilh lohvah, manganna apiangah intanpui ang," a ti a.

Hausata leh Dokulha chuan Khawtindâla hnênah, "Min puih zêl lohvin keini mai chuan khua kan siain thei lovang," an ti ve bawk a Lakher lam panin Hausata te unau chu Lungtian tlâng an kai phei ta a Kamliana thlah Hausata leh Dokulha te hi Ţiau râla lalna chang tawh lo, Fânai lal, an ţute avângin an lal thei ve ta a ni, Taihmunga fa tak Hausâta leh Dokulha chhim lama Lungtian an kal khân Taihmunga sâwn Hrattlira'n a unaute zui lovin Fânai ho a bêl ta zêl a. Fânai lal hnênah Cherhlun awm a dîl a

"Tlângah in In khawperah ka lo awm ve ang e," a ti a, an rem ti a Hrâttlira chu Fânai khawperah Cherhlunah a awm ta a

Mizoramah Sorkâr an lo chhuahtirh lai khân Hrâttlira hian chhim lal Rolura thlahte khawpa Fânai ho tih boral a lo rawt ru a Hetiang hian Chhim lal ho hnênah an lo sawi a "Fânai hi i rûn bo vek ang, keiin an ram ka luah ang a, Rolura thlah leh Thlântlâng pâwih zawng zawng nên unauvah ka siam ang che u," tia a thu rawt chu Fânai ho chuan an lo hria a, an thin a ur a, Fânai lal zinga upa ber khawtindâla fapa Patlaia chu chhim lama Hrâttlira unau chhûngpui fa Hausâta te unau kha a bia a Hrâttliran chhim lal nên inkawpa Fânai lal ho tih bo a tum thu kha a han hrilh a Hausâta te unau chuan, "I duh leh that la, i duh leh ram rawh, inihring pu leh tute inkâra thu tha lo tak sawia midangte kawp han tum chu keini pawhin kan haw viau a ni, zah pawh a zak lo vem ni," an lo ti a. Patlaia hnênah chuan a duh ang anga sawisa tûrin a unaute chu thu a lo pe a. Chutih lai chuan Dârzovah Vailian an lo awm lai a ni a Patlaian an hotu Tarmita hnênah, "Kan khawper miten chhim Lal nên ṭan dûn a, min tihbo an rawt a, ka thin a ur êm mai, ka that vek dâwn e," a ti a Tarmita chuan, "A thah chuan that lo la, an sum neih zawng zawng lâk sak la, rawk rawh Tichuan hnawt bo vek la, Patlaian a khawper a hnawt bo tih ka lo hriat nân Sial pahnih leh Pâwih puanfên leh kawrtawi min han pe ang che," a ti a Cherhlun chu Fânai ho chuan an rawk ta a. Tarmitan a sawi zawng kha an pe a.

Hrattlira chu Ṭiaurâl Dawnah kum ruk lai a awm hnuin Patlaia hnênah, "Ka lo sual êm a ni, min ngai dam rawh, i khawperah Ngharchhip tlângah ka lo awm ang e," tiin a rawn dîl leh ta a Patlaian a lo khâwngaih a, Ngharchhipah khawperin a dah leh ta a Sorkârin tlâng an rawn sem a, Hrattlira chu an pe nghet ve ta nghâl a Tûn thlengin an la awm Fânai ho zârah 'laina neiin an lo awm nghet ve ta a ni

LIANLULA THLAH LEH FANAI INKAWPNA

Lianlula thlahte Lalchhûma, Lalkhama pa Lalngûra, Khamliana pa hi an thlahte zînga hotu bera an ṭan laiin an Sailo unau Mânga thlahte nên an intithiam lo va, Mânga thlahte chauhvin Lianlûla thlahte hi an ti buai a ni lo va, Rolûra thlahte pawhin an haw êm êm a, an rawk ṭhin a. Lianlûla thlahte chu an mangang ta hle a. An zînga an upa te pahnih Lalchhûma leh Lalngûra chu Fânai lal upa ber Khawtindâla sûtpui pawm tûrin an kal ta a. "Keini hi kan Sailo pui unaute hian min tih bo an tum a, kan mangang êm êm mai. I tu leh faah min siam rawh, nangin min chhan loh chuan kan boral ngei dâwn, kan lukhâwng pawh Sepui chông sawmli theuh Fânaiin ei ang che u," an ve ti a. Fânai tu-ah an lût ta a ni. Lal ṭhenkhat

Vâncheuva te, Lalchhhûma te phei chu Khawtindâla khuaah chuan an lo tlân lut nghâl a Mânga thlah leh Rolûra thlahte chuan Lianlûla thlahte hi Fânai tu-ah an lut ta si a, tûn hma anga kan tih chuan, "Fânai ho an lo thawk ang a, Khâwnglung an rûn ang mai khân min dek chhe mai dah ang e," tiin an dek duh ta lo va Lianlula thlahte chu Fânai ho belh chhanin borai lovin an lo awm ta a ni

La'chhûma leh Lalngûra ten an lukhâwng Sepui tangka sawmli zêl ei tûra Khawtindâla hnêna an lo tiam tawh avângin Lalchhûma leh Lalngûra lukhâwng chu mautâm inrinlawk kum khân Fânaiin an la a ni (1909)

HNAM HMING LO PEN DAN

Ṭhatinkuala atang hian a fate hming hi hnam hmingah an lo pu ta zêl a Fânaia chinah hian a faten Fânai hnam hmingah an lo pu ta a. Fânaian fa tak panga a nei a, a fa chuam pakhat leh a nupui fa chuam nên an vaiin pasarih fa nei ang an lo ni ta a Hnam hming pasarihah an lo insiam ta a A fate hming theuh chu hnam hmingah an lo pu hlen ta a Fânaia chin chung lam zawng kha mi panga an ni a, hnam hming pangaah an insiam a (1) Hniarthul (2) Hniarcheng (3) Chenhrang (4) Bâwihtlung. (5) Hlâwndo Hêngho hi Fânaia hma lama hnam hming pêngte chu an ni Fânaia fate chu ;— (1) Hrangtintlinga (2) Zarepa. (3) Torêla. (4) Ṭhaaia (5) Pakhûpa (Fa chuam) (6) Khintina. (A nupui fa chuam) (7) Chhuanchhira.

KHUANGCHAWI LEH KHUALLAM LO CHHUAHNA

Khuangchawi leh Khuallâm hi Fânaia hun atanga lo awm niin an sawi Zachhûma Fânaia pa a lal laiin chhiahhlawh Se vêng a nei a Chu mite chuan an Se vênnaah tui lian ropui tak mai an hmu a, tui lian chuan nawl liau pui pui a han sêp vir mup mup hi an hmu a, chu mi chu ennawm tiin an en khaw thim der mai a An khawtlaina chhan an han zawt a, tui lian ropuiin nawl a han sêp vir muah muah an hmuh chu mawi an tiin ropui an ti êm êm mai a. Chu mi anpui chuan khuanghlang an tih hi an siam ta a, chutah chuan Lalnu chu a chuantir a, Sial pathum an talh a. Chu mi thing phan chungah chuan Lalnu chu a chuang a Mipuiin an zâwn a, a khuain an en huai huai mai a Hla an sa a, hla awmzia ang zêlin an chawisâng a, an kalpui a, hla chuan kal tûr te, dinpui tûr te a rêl nghâl zêl a Khuang leh Dâr te an tum reng bawk a, chu chu Khuangchawi an vuah ta a Chu mia an khual koh, an pute khual atanga rawn chhimtu tûrte chu Lalnu puzawn In atang chuan Khuangchawi lam chu rawn panin an rawn lâm ve ta a. Chu mite rawn lam dân chu Khuallâm an ti taa ni

Rorehlova Lungkeiphawa a awm laiin Khuang a chawi a, Lalûla zovah a awm lai a ni a. An inhnaih hle a Lalûla ho pawh chuan an lo ching ve ta a ni

FANAI LAL INTHLAHCHHAWN DAN

I THATINKHUMA'N fapa 4 a nei a (1) Hniarthûla (2) Hniarchênga (3) Bawitluanga (4) Khenzahnawka

II KHENZAHNAWKA'N fapa 3 a nei a (1) Chenhrânga (2) Zachhûma (3) Hlâwndawhthanga

III ZACHHUMA'N fapa 2 a nei a (1) Tluangza chhâwna (2) Fânaia

IV FANAIA'N fapa 5 a nei a (1) Hrângtinthlinga (2) Zarêpa (3) Torêla (4) Ṭhaaia (5) Pakhupa (A fa chuam (6) Khintina (A nupui fa chuam) (7) Chhnanchhira

V PAKHUPA'N fapa 3 a nei a (1) Thathrânga (2) Râlzathanga (3) Khawtinnâwla

VI KHAWTINNAWLA'N fapa 1 a nei (1) Chhanruanga

VII CHHANRUANGA'N fapa 2 a nei (1) Rorehlova (2) Chhunhleia

VIII ROREHLOVA'N fapa 3 a nei (1) Samtawia (2) Kualsawia (3) Khawtindâla

Rorehlova fate pathum te hian lalna hmun an nei theuh a, tûna Fânai lalho thlah pêng darhte hi fapa upa ber aṭanga chhui an lo ni ta zêl a

SAMTAWIA THLAHTE —

SAMTAWIA'N fapa 1 a nei (1) Dokhama

I DOKHAMA'N fapa 4 a nei (1) Zadûna (2) Lian-chema (3) Zakâpa (4) Pazika

II ZADUNA'N fapa 1 a nei. (1) Kâphleia.

III KAPHLEIA'N fapa 2 a nei. (1) Sângluaia (2) Rokhûma

IV SANGLUAIA'N fapa 2 a nei. (1) Lalhleia (2) Laidûna.

V ROKHUMA'N fapa 2 a nei. (1) Khamliana (2) Lianrawka

II (2) LIANÇHEMA'N fapa 2 a nei. (a) Kâpchhûnga (b) Suakhnûna.

(1) KAPCHHUNGA'N fapa 3 a nei. (a) Lalkânglova (b) Zatâwna (c) Lalzâma.

(2) LALKANGLOVA'N fapa 2 a nei (a) Biak-tluanga (b) Biakliana.

III ZAKAPA'N fapa 2 a nei. (a) Thanchhûma (b) Thangaira.

(1) THANGCHHUMA'N fapa 2 a nei. (a) Lalbulȝa (b) Lalhrânga.

IV PAZIKA'N fapa 2 a nei. (a) Saihnûna (b) Lallura.

(1) SAIHNUNA'N fapa 4 a nei. (a) Lalhrângchuanga (b) Lalthanga (c) Lalvânsânga (d) Ngûrsailova.

(2) LALCHUANGA'N fapa 2 a nei (a) Lalnuntluanga (2) Ronguauva

IX II KUALSAWIA THLAHTE —

KUALSAWIA'N fapa 3 a nei (a) Hnochhûma (b) Pahnûna (c) Lalthâwma

(1) HNOCHHUMA'N fapa 1 a nei (a) Lianbûka

LIANBUKA'N fapa 2 a nei (a) Lalsailova (b) Lalkhama

LALKHAMA'N fapa 1 a nei (a) Pahnuna.

PAHNUNA'N fapa 3 a nei (a) Dokâpa (b) Sabuta (c) Hêmphunga.

(a) DOKAPA'N fapa 1 a nei (a) Sângbura

(b) SABUTA'N fapa 3 a nei (a) Chhanreia (b) Thakûnga (c) Lalhrima

(c) HEMPHUNGA'N fapa 2 a nei (a) Tharliana (b) Lalsânga.

X III KHAWTINDALA THLAHTE —

KHAWTINDALA'N fapa 1 a nei (a) Patlaia

PATLAIA'N fapa 7 a nei (a) Lalchhûma (b) Hleibâwra (c) Dophunga (d) Aibura (e) Aitlawha (f) Sawithanga (g) Rothanga

(a) LALCHHUMA'N fapa 2 a nei (1) Liannawla, (2) Rokhûma. LIANNAWLA'N fapa 2 a nei (1) Lallâwta (2) Lalngûra.

(b) HLEIBAWRA'N fa 1 a nei Lalbuana

(c) DOPHUNGA'N fapa 3 a nei. (1) Ţhangdûla (2) Lalhrima (3) Fânaia.

(d) LALBURHA'N fapa 4 a nei (1) Lianhleia. (2) Taichhûma (3) Vânkhûma (4) Thanghûlha

(e) AITAWNA fa 4 te (1) Thangluaia (2) Vânkûnga (3) Ţhuama (4) Laibuanga.

(f) SAWITHANGA fate (1) Hrangluaia (2) Bawihchhûnga

(g) ROTHANGA fate (1) Rêngchhawna (2) Thanzâma

PRINTED AT BETHEL PRESS KHATLA BAZAR AIZAWL.

TIHDIKNA

1. Hla 56-na, chang khatna tlar 1-na 'Davida' ni lovin 'Davidan' tih tûr
2. Hla No 1-na changkhatna, tlar thumna 'Laipa' ni lovin 'Lalpa tih tûr.
3 Hla 2-na phêk 2-na thunawn tlar hnihna 'tlâng-ram' tih tûr

   Chang thumna, tlar thumna 'ka' aiah 'kan' tih tûr
4 Hla 5-na, phêk nga-na chang thumna tlar hnihna 'thin aiah 'thing' tih tûr
5 Hla 7-na, thunawn tlar thumna 'uau' aiah 'nau' tih tûr
6 Hla 10-na, tlâr 4-na 'vângin' 'avângin' tih tûr
7 Hla 13-na changkhatna, tlâr khatna, 'hmema' aiah 'hmelma' tih tûr.
8 Hla 24-na, chang hnihna, tlar khatna 'luangmawl' aiah 'lungmawl' tih tûr
9 Hla 25-na chang thumna, tlâr 4-na 'kan' tih hi telh loh tûr
10 Hla 29-na thunawn, tlar 2-na 'Lale' aiah 'Lelte' tih tûr
11. Hla 30 na tlar thumna 'chutin' aiah 'chitin' tih zâwk tûr.
12. Hla 33-na chang 2na, tlar 3-na 'rial' aiah 'ral tih tûr.

13 Hla 34 na thunawn tlar 2 na Lunglen aiah Lungleng tih tûr

14 Hla 36 na chang thumna tlar hnihna zai t h dawtah leh dah tûr

15 Hla 37 na chang 3 na tlar 2 na leng ni lovin eng tih tûr

16 Hla 39 na chan 3 na tlar 2 na kai ni lovin kawl tih tûr lermawi ni lovin lenmawi tih tûr

17 Hla 41 na thunawn tlar 3 na darngeng aiah darfeng tih tûr

18 Hla 43 na chang 2 na tlar 3 na di min tih aiah dunin tih tûr

19 Hla 45 na thunawn tlar khatna ka tih aiah kan tih tûr tlar 4 na ka aiah kan tih tûr

20. Hla 46na tlar hnihna ariang tih aiah ar ang tih tûr

21 Hla 50-na chang 3 na tlar tawp ber tawpah ve tih belh tûr

22. Changthumna tlar tawp ber lungtieng aiah lung tleng tih tûr

23. Hla 55-na changthumna tlar 4-na tawng aiah rawl tih tûr

24. Hla 61-na chang thumna tlar 5-na a thin tih hi [illegible] belh tûr 'Tin' tih hi hnamma hmaah [illegible] belh tûr

25. Hla 63-na changhnihna tlar hnihna lung aiah [illegible] tih tûr

26 Hla 64-na changbnihna tlar tawp ber 'rial' aiah riai' tih tûr

27 Hla 69 na chang 3-na tlar 6-na 'vangkhun' aiah 'vangkhua' tih tûr

28 Hla 73-na changkhatna tlar 3-na a bulah 'A' tih dah belh tûr

29. Hla 75-na chang 3-na tlar tawp ber tlara 've' hi telh loh tûr

30, Hla 78-na chang 5 na tlar 2-na 'hnentu' aiah 'hnemtu' tih tûr.

31 Hla 77-na changkhatna tlar 2-na 'lengthum' aiah 'lengthuam' tih tûr

32. Hla hrilhfiahna 2 na tlar 7-na 'zirte' aiah 'ziate' tih tûr

33. Hla No 3-na hrilhfiahna tlar 25-na 'tanna' aiah 'tlanna' tih tûr

34. Hla No. 5-na hrilhfiahna tlar 19-na 'luan' aiah 'luang' tih tûr

35. Hla hrilhfiahna 12-na tlar 8-na 'piantha?' aiah 'piangthar' tih tûr

36. Hla No 15-na hrilhfiahna tlar 8-na 'hialle' aiah 'hialte' tih tûr

37. Hla 16-na hrilhfiahna tlar 4-na 'Ṭhian pawl mi a ni a, Laipuia chuan hla siam tûrna' tih hi belh tûr

38. Hla 17-na hrilhfiahna tlar 14-na 'riru' aiah 'rilru' tih tûr.

39 Hla 29-na hrilhfiahna tlar 11 na laa aiah laia tih tûr

40 Hla 33 na hrilhfiahna tlar 2 na inkawm aiah in khawm tih tûr

41 tlar 2 na rapuizia ni lovin ropuizia tih tûr

42 Hla No 34 hrilhfiahna tiangpui Bial in aiah Biak In tih tûr

43 Hla No 40 na hrilhfiahna tlar 2 na semhlumte aiah Sehhlumte tih tûr

44 Hla No 53 na hrilhfiahna tlar 3 na Thawmlia aiah Thawmhiana tih tûr

45 Hla No 58 hrilhfiahna tlar 1 na inhre aiah in her tih tûr

46 Phêk 117 tlar 15 na Bubfuh aiah Bubfun tih tûr

47 Phêk 123 na tlar 19 na lo aiah lai tih tûr

48. Phêk 125 na para 3 na tlar 7 na Sialulak aiah 'Sailulak' tih tûr
Phêk 125-na para hnuai ber tlar 1 na Marlianna aiah 'Marhanan tih tûr

[illegible] Phêk 127 para tawp ber tlar 2 na 'Tawltbliahl t h [illegible] tûr

[illegible] Phêk 129 para 2 tlar 2-na 'Khawpa aiah kawpa tih tûr

[illegible] Phêk 13[illegible] tlar 7-na 'lian' aiah 'tian Phêk 133 [illegible] [illegible] Tawlthuanga